

Pismo Małopolskiej Okręgowej Izby
Pielęgniarek i Położnych
w Krakowie

ISSN 2300-2093

Kraków, nr 60, kwiecień–maj–czerwiec 2025

MAŁOPOLSKIE

Szanowne Koleżanki, Szanowni Koledzy,

Oddajemy w Wasze ręce kolejny numer naszego pisma, w którym prezentujemy relacje z wydarzeń i inicjatyw, jakie miały miejsce w ostatnich tygodniach.

25 marca br. w auli Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie odbyła się konferencja z cyklu „*Praca pielęgniarki i położnej: prawo, odpowiedzialność, bezpieczeństwo*”, zorganizowana przez Towarzystwo Ubezpieczeń INTER Polska S.A. we współpracy z Małopolską Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych, pod patronatem Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych.

28 marca 2025 r. na tej samej uczelni odbyła się I Konferencja Naukowa Symulacji Medycznej „*Frycz-Med – teoria i praktyka*”, której tematem przewodnim był interprofesjonalizm w symulacji medycznej. Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli środowisk akademickich, ekspertów i studentów kierunków medycznych z całej Polski. Patronat nad wydarzeniem objęła Małopolska Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych. W programie znalazły się sesje poświęcone m.in. edukacji interprofesjonalnej, zastosowaniu symulacji w pielęgniarstwie, ratownictwie, położnictwie i fizjoterapii oraz debata o egzaminie OSCE. W sesji posterowej zaprezentowano wyniki badań dotyczących m.in. wykorzystania VR w nauczaniu anatomii oraz efektywności szkoleń z zakresu resuscytacji noworodków.

9 maja 2025 r. w Zamku Suskim odbyła się uroczysta konferencja z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Położnej. W wydarzeniu wzięli udział liczni goście, w tym Mariola Łodzińska – prezes Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych. W części merytorycznej poruszono kluczowe zagadnienia związane z rozwojem zawodów pielęgniarki i położnej, wyzwaniami systemowymi, postępem technologicznym oraz zmieniającymi się oczekiwaniami pacjentów. Eksperci przekazali uczestnikom wiele cennych informacji i inspiracji.

11 maja 2025 r. w Auditorium Maximum Uniwersytetu Jagiellońskiego odbyła się uroczysta Gala z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Położnej. Gala była okazją do spotkań, podziękowań i uhonorowania zasłużonych przedstawicieli naszego zawodu. Odznaki honorowe Ministra Zdrowia „Za zasługi dla Ochrony Zdrowia” wręczała prezes NRPIP Mariola Łodzińska, a odznakę Prezydenta Miasta Krakowa *Honoris Gratia* – zastępca prezydenta miasta, Stanisław Kracik.

24 maja 2025 r., w Parku Strzeleckim w Krakowie, odbył się Integracyjny Piknik Rodzinny Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego. Małopolska Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych uczestniczyła w nim już po raz trzeci. W wydarzeniu udział wzięli przedstawiciele m.in.: Okręgowej Izby Lekarskiej, Krajowej Izby Fizjoterapeutów, Izby Diagnostów Laboratoryjnych, Aptekarskiej, Adwokackiej, Radców Prawnych, Inżynierów Budownictwa, Doradców Podatkowych, Notarialnej, Biegłych Rewidentów oraz Ratownicy Medycznej. Piknik był doskonałą okazją do integracji, wymiany doświadczeń oraz promocji naszych zawodów.

W dniach 4–6 czerwca 2025 r. w Sromowcach Niżnych odbyła się XII edycja Konferencji Naukowo-Szkoleniowej Oddziału Małopolskiego Polskiego Towarzystwa Pielęgniarek Anestezjologicznych i Intensywnej Opieki. Tematyka konferencji skupiła się na aktualnych zagadnieniach pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej terapii. Spotkanie służyło nie tylko wymianie doświadczeń i integracji środowiska zawodowego, ale również pogłębianiu wiedzy i kompetencji uczestników.

W dniach 28–29 kwietnia 2025 r. w Warszawie odbyła się II Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pt. „*Zaawansowana praktyka pielęgniarska i położnicza w Polsce jako odpowiedź na potrzeby zdrowotne pacjentów*”. Dr hab. Dorota Kilańska zwróciła uwagę, że model APN (Advanced Practice Nursing) odpowiada na wyzwania systemu ochrony zdrowia, takie jak starzejące się społeczeństwo, choroby przewlekłe czy braki kadrowe w POZ. Dzięki rozszerzonym kompetencjom pielęgniarki APN mogą diagnozować, kontynuować leczenie, wystawiać recepty i monitorować terapię, co zwiększa dostępność usług i wspiera rozwój opieki środowiskowej. W Polsce istnieje znaczna liczba wysoko wykwalifikowanych pielęgniarek, których potencjał nie jest w pełni wykorzystywany – model APN może tę lukę skutecznie wypełnić.

Z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka, pod patronatem Konsultanta Krajowego i Konsultantów Wojewódzkich w dziedzinie pielęgniarstwa pediatrycznego oraz Polskiego Stowarzyszenia Pielęgniarek Pediatrycznych, zorganizowano ogólnopolską akcję edukacyjną pod hasłem „SPORTUŚ”.

W dniu 21 maja odbyła się konferencja naukowo – szkoleniowa dla pielęgniarek i położnych „W trosce o pacjenta i siebie – wyzwania i refleksje współczesnej opieki pielęgniarskiej i położniczej” organizowana przez szpital Specjalistyczny im. Stefana Żeromskiego SP ZOZ w Krakowie. Konferencja poświęcona była m.in. wpływowi systemu zmianowego na zdrowie, sytuacjom konfliktowym, skargom pacjentów oraz przemocy wobec dzieci.

23 maja 2025 r. Szpital Powiatowy w Chrzanowie obchodził Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki i Położnej. Wydarzenie miało uroczysty i integracyjny charakter – było okazją do wspólnego świętowania, wyrażenia wdzięczności i docenienia codziennej pracy pielęgniarek i położnych.

W bieżącym numerze polecamy także interesujące artykuły, m.in.: „Będziemy mieć dziecko! Marzenia, lęki i rzeczywistość”, „Ocena zdrowego stylu życia i samokontroli wśród pielęgniarek” oraz artykuł radcy prawnego „Formy wykonywania zawodów pielęgniarki i położnej, a odpowiedzialność odszkodowawcza”.

W związku z rozpoczętym okresem wakacyjnym, w imieniu Małopolskiej Okręgowej Rady życzę wytnienia po ciężkiej pracy oraz udanego wypoczynku.

Tadeusz Wadas
Przewodniczący MORPiP

Pismo Małopolskiej Okręgowej Izby
Pielęgniarek i Położnych w Krakowie

MAŁOPOLSKIE PIELĘGNIARKI I POŁOŻNE

Wydaje:

Małopolska Izba Pielęgniarek i Położnych

Redaguje zespół w składzie:

Joanna Kin-Dąbrowska – przewodnicząca
Członkowie: Gądek Małgorzata, Kucharski Bartosz,
Luberda Józef, Łukasik Stanisław, Malinowska-Lipień
Iwona, Słupska Barbara, Wadas Tadeusz,
Zahradniczek Kazimiera.

Skład i łamanie: Anna Pirożek

Druk: Printgraph Brzesko

Adres redakcji:

Biuro Małopolskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek
i Położnych
31-153 Kraków, ul. Szlak 61
tel./fax 12 422-88-54

e-mail: zespol-redakcyjny@moipip.org.pl

Biuro MOIPiP czynne w godzinach:

pon.: 9.00–17.00
wt.-pt.: 7.00–15.00

Prawo Wykonywania Zawodu czynne:

pon.: 9.00–17.00
wt.-pt.: 7.00–15.00

Czwartek – nieczynne, dzień wewnętrzny.

Porady prawne dla członków samorządu z zakresu:

- prawa pracy
- prawa medycznego

udziela:

1. Radca prawny mgr **Zbigniew Cybulski**
we **wtorki** w godz. **10:00–14:00**.

2. Radca prawny mgr **Beata Nowak**
w **środy, czwartki** w godz. **9.00–13.00**
Telefon: (012) 422-88-54.

■ AKTUALNOŚCI

I Konferencja Naukowa Symulacji Medycznej „Frycz-Med – teoria i praktyka”	2
Relacja z konferencji INTER „Praca pielęgniarki i położnej: prawo, odpowiedzialność, bezpieczeństwo”	4
Uroczysta Gala z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Położnej	6
Święto Pielęgniarek i Położnych w Suchoj Beskidzkiej	14
Sprawozdanie z XII Konferencji Naukowo-Szkoleniowej Oddziału Małopolskiego PTPAiO	16
II Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa	18
Integracyjny Piknik Rodzinny Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego	23
Pielgrzymka do Rzymu – Jubileusz Chorych i Pracowników Służby Zdrowia	25
Międzynarodowy Dzień Dziecka w Małopolsce Akcja „SPORTUŚ”	26
Czułość, czujność, kompetencje – pielęgniarstwo w 2025 roku	28
Święto z sercem – Dzień Pielęgniarki i Położnej w Szpitalu Powiatowym w Chrzanowie	30

■ TEORIA I PRAKTYKA PIELĘGNIARKI I POŁOŻNEJ

Będziemy mieć dziecko! Marzenia, lęki i rzeczywistość	32
Ocena zdrowego stylu życia i samokontroli wśród pielęgniarek	36

■ PRAWO I HISTORIA

„Formy wykonywania zawodów pielęgniarki i położnej, a odpowiedzialność odszkodowawcza”	38
--	----

■ DOSKONALENIE ZAWODOWE

Informacje Komisji Kształcenia	41
--------------------------------------	----

■ OGŁOSZENIA

- Zdjęcie na okładce: autor Józef Luberda

- Wszystkie wpłaty składek prosimy kierować na nr rachunku:
20 85910007 0020 0054 9815 0009 w Krakowskim Banku Spółdzielczym,
I Oddział w Krakowie.

Anna Polonek

Skarbnik Małopolskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych.

- Posiedzenia Komisji Socjalnej odbywają się w pierwszą środę miesiąca.

I KONFERENCJA NAUKOWA SYMULACJI MEDYCZNEJ „FRYCH-MED – TEORIA I PRAKTYKA”

- Edyta Turkanik

W piątek, 28 marca 2025 r., w murach Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie odbyła się I Konferencja Naukowa Symulacji Medycznej „Frych-Med – teoria i praktyka”, której tematem przewodnim był interprofesjonalizm w symulacji medycznej. Wydarzenie zgromadziło szerokie grono przedstawicieli środowisk akademickich, ekspertów z zakresu medycyny, ratownictwa, pielęgniarstwa, położnictwa, fizjoterapii oraz studentów kierunków medycznych z całej Polski.

Miło nam podkreślić, że Małopolska Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych objęła spotkanie swoim patronatem, co stanowi ważne wyróżnienie i podkreślenie rangi konferencji w środowisku zawodowym.

Konferencję uroczystie otworzyli: rektor UAFM dr Maciej Kluz oraz prof. dr hab. n. med. Filip Gołkowski – prorektor ds. Collegium Medicum. Po inauguracji uczestnicy wysłuchali inspirującego wykładu otwierającego, wygłoszonego przez prof. dr hab. n. med. Jądwigę Mirecką, która wprowadziła słuchaczy w tematykę symulacji medycznej jako nieodłącznego elementu współczesnego kształcenia zawodów medycznych.

Pierwsza sesja, moderowana przez – dr. Huberta Hymczaka, dr Paulinę Kurlęto i studenta medycyny Bruno Bredowa – ukazała złożoność i wielowymiarowość symulacji medycznej. Głos zabrali m.in. mgr Barbara Siekierska i lic. Oskar Soczyński, prezentując spojrzenie wykładowcy i studenta na kształcenie interprofesjonalne. Prof. dr hab. Marek Żak oraz prof. dr hab. Joanna Golec przybliżyli nowe możliwości współdziałania fizjoterapii z symulacją oraz planowane zmiany

Fot: UAFM. Na zdjęciu: Edyta Turkanik

w standardach kształcenia. Nie zabrakło też wystąpień dotyczących pielęgniarstwa, kierunku lekarskiego, pracy z pacjentem symulowanym, a także symulacji w kontekście działań ratowniczych i terenowych.

W sesji tej szczególną uwagę zwrócono na potencjał symulacji in situ, treningi na symulatorach hybrydowych oraz na znaczenie komunikacji w zespole medycznym – co doskonale wpisuje się w hasło przewodnie konferencji.

Punktem kulminacyjnym była debata na temat egzaminu OSCE, prowadzona przez zespół dydaktyczny UAFM. Do rozmowy zaproszono zarówno doświadczonych ekspertów, jak i młodych adeptów sztuki medycznej. Dyskusja pokazała, jak bardzo zmienia się sposób oceniania kompetencji klinicznych – z naciskiem na praktyczne umiejętności, współpracę i empatię.

W sesji posterowej przedstawiono najnowsze badania z zakresu edukacji interprofesjonalnej i symulacyjnej. Prezentacje dotyczyły m.in. wykorzystania VR w nauczaniu anatomii, wpływu edukacji na postrzeganie innych specjalności, roli symulacji w nauce komunikacji oraz kształtowania kompetencji zespołowych. Zaprezentowano także interesujące wyniki dotyczące poziomu wiedzy rodziców na temat resuscytacji noworodków po szkoleniach symulacyjnych.

Popołudniowa część konferencji miała charakter praktyczny. W ramach warsztatów – skierowanych osobno do studentów i wykładowców – uczestnicy mogli wziąć udział w zajęciach m.in. z tamowania krwawień, USG w fizjoterapii, symulacji niskiej wierności, rozwoju kompetencji zespołów czy komunikacji klinicznej. Dużym zainteresowaniem cieszyły się

Fot: UAFM. **Na zdjęciu:** uczestnicy Konferencji

również pokazy sponsorów, prezentujące nowoczesne technologie wspierające nauczanie medycyny.

„Frycz-Med – teoria i praktyka” okazała się wydarzeniem, które nie tylko dostarczyło wiedzy, ale także otworzyło przestrzeń do wymiany doświadczeń, integracji środowisk oraz promowania idei interprofesjonalizmu – kluczowej wartości w kształceniu nowoczesnych kadr medycznych. Patronat Małopolskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych dodatkowo podkreślił znaczenie konferencji dla środowiska pielęgniarstwa i położnictwa.

Organizatorzy już teraz zapowiadają kolejną edycję wydarzenia – z jeszcze szerszym gronem uczestników i tematów.

Edyta Turkanik – mgr pielęgniarstwa, specjalistka w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, kierownik Wieloprofilowego Centrum Symulacji Medycznej UAFM.

Fot: UAFM. **Na zdjęciu:** prof. dr hab. n. med. Jadwiga Mirecka

RELACJA Z KONFERENCJI INTER „PRACA PIEŁĘGNIARKI I POŁOŻNEJ: PRAWO, ODPOWIEDZIALNOŚĆ, BEZPIECZEŃSTWO”

- Dagmara Kozajda

25 marca br. w auli Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie odbyła się konferencja z cyklu Praca pielęgniarki i położnej: prawo, odpowiedzialność, bezpieczeństwo zorganizowana przez Towarzystwo Ubezpieczeń INTER Polska S.A. we współpracy z Małopolską Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych, pod patronatem Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych.

Konferencję uroczystie otworzył dr Tadeusz Wadas, przewodniczący Małopolskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Krakowie. Jego wystąpienie stanowiło wprowadzenie do części merytorycznej spotkania, którą poprowadził mec. Paweł Strzelec.

Mec. P. Strzelec omówił aktualne zagadnienia związane z prawami pielęgniarek i położnych, zwracając szczególną uwagę na narastające postawy roszczeniowe, zjawisko agresji i hejtu w internecie oraz sposoby

minimalizowania ryzyka odpowiedzialności prawnej w tych zawodach.

Następnie głos zabrała Marta Orda, dyrektor oddziału INTER Polska w Krakowie. Wystąpienie dotyczyło kwestii ubezpieczeń zawodowych, przedstawionych na podstawie rzeczywistych przypadków roszczeń.

Konferencja zgromadziła liczne grono przedstawicieli środowiska zawodowego, w tym reprezentantów Małopolskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Krakowie.

Obecni byli: dr Tadeusz Wadas – przewodniczący Rady oraz mgr Małgorzata Gądek, dr hab. Iwona Malinowska-Lipień, prof. UJ, mgr Barbara Słupska – wiceprzewodniczące Rady.

W imieniu INTER Polska dziękujemy Małopolskiej Okręgowej Izbie Pielęgniarek i Położnych za owocną współpracę przy organizacji konferencji, a wszystkim Paniom Pielęgniarkom i Położnym – za liczny udział i aktywne uczestnictwo.

Fot: J. Kin-Dąbrowska. Na zdjęciu: Tadeusz Wadas

Fot: J. Kin-Dąbrowska. Na zdjęciu: Paweł Strzelec

Fot: J. Kin-Dąbrowska. **Na zdjęciu:** Marta Orda

Fot: J. Kin-Dąbrowska. **Na zdjęciu:** uczestnicy Konferencji

Wyrazy szczególnego uznania kierujemy do pani mgr Małgorzaty Gądek za jej zaangażowanie i wsparcie podczas przygotowań do wydarzenia.

Dagmara Kozajda – Główny Specjalista ds. Marketingu TU INTER Polska S.A. | TU INTER-ŻYCIE Polska S.A.

Wydawnictwo Małopolskiej Okręgowej Izby
Pielęgniarek i Położnych im. Hanny Chrzanowskiej

zaprasza do zamieszczania reklam

Zainteresowanych prosimy o kontakt tel: 12 422-88-54
lub adres e-mail: biuro@moipip.org.pl

**MAŁOPOLSKIE
PIELĘGNIARKI I POŁOŻNE**

Koszt reklamy:

- strona A4 (210x297mm + spad 5mm) – 1000 zł + vat
- 1/2 strony A4 (210x145mm + spad 5mm) – 500 zł + vat
- 1/4 strony (95x140mm + spad 5mm) – 250 zł + vat

UROCZYSTA GALA Z OKAZJI MIĘDZYNARODOWEGO DNIA PIELĘGNIARKI I POŁOŻNEJ

- Barbara Słupska

11 maja 2025 r. w Auditorium Maximum Uniwersytetu Jagiellońskiego przy ul. Krupniczej 33, odbyła się uroczysta Gala z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Położnej. W uroczystości wzięło udział blisko 950 osób, w tym zaproszeni goście przez organizatora oraz samodzielnie zapisane pielęgniarki i położne poprzez udostępniony link do wydarzenia.

To wyjątkowe świętowanie było okazją do spotkania, złożenia życzeń i podziękowań za trud pracy na rzecz pacjentów. Galę poprowadziła pani Jolanta Suder a oprawę muzyczną zapewniła Orkiestra Strausowska Obligatio pod batutą Jerzego Sobeńko. Obchody rozpoczął przewodniczący Małopolskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych dr Tadeusz Wadas. Po powitaniu gości i wprowadzeniu pocztu sztandarowego odśpiewany został, w akompaniamencie orkiestry, hymn pielęgniarek. Pięknie zaśpiewała go nasza koleżanka, pielęgniarka, dr n. med. Joanna Kin-Dąbrowska.

Spośród wielu zaproszonych gości na uroczystości obecni byli:

Radosław Grochal – zastępca dyrektora Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM, Stanisław Kracik – zastępca prezydenta Krakowa, Tomasz Ocetkiewicz – zastępca dyrektora Wydziału Zdrowia Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, Mariola Łodzińska – prezes Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, Danuta Adamek – skarbnik Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, Jadwiga Tarsia – skarbnik Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Tarnowie, Elżbieta Handzlik – sekretarz Beskidzkiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych. Przybyli również: dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie – dr Grażyna Dębska, dyrektor Instytutu Nauk o Zdrowiu Małopolskiej Uczelni

Państwowej im. rtm. Pileckiego w Oświęcimiu – Wiesława Kołodziej, Agata Kaczmarczyk – przewodnicząca Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych region Małopolski, Janina Krupińska – przewodnicząca Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pielęgniarek i Pielęgniarzy oraz Zofia Białokoz – prezes Katolickiego Stowarzyszenia Pielęgniarek i Położnych Polskich Oddział w Krakowie.

Prowadząca Galę, pani Jolanta Suder przywitała również konsultantów krajowych i wojewódzkich w dziedzinie pielęgniarstwa i położnictwa, wiceprezesa Okręgowej Rady Aptekarskiej w Krakowie – Beatę Nowak, wiceprzewodniczącego Małopolskiej Okręgowej Rady Inżynierów Budownictwa – Stanisława Kaczmarczyka, Patrycję Kubiesę – członka Zarządu Małopolskiego Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych, prezesa Izby Regionalnej Biegłych Rewidentów – Grzegorza Oszczypałę, dyrektorów podmiotów leczniczych, pielęgniarki naczelne, przełożone pielęgniarek, dyrektorów ds. pielęgniarstwa, pielęgniarki epidemiologiczne. Obecni byli też członkowie Małopolskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych, przedstawiciele: Okręgowej Komisji Rewizyjnej, Okręgowego Sądu Pielęgniarek i Położnych, Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej a także pełnomocnicy Małopolskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych.

Po przywitaniu gości, głos zabrali, składając życzenia z okazji Dnia Pielęgniarki i Położnej: Mariola Łodzińska, Radosław Grochal oraz Stanisław Kracik.

Uroczysta Gala była okazją do uhonorowania zasłużonych za oddaną pracę pielęgniarek/pielęgniarzy oraz położnych. Podczas ceremonii odznaki honorowe Ministra Zdrowia „**Za zasługi dla Ochrony Zdrowia**” wręczała prezes Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych Mariola Łodzińska a otrzymali je:

5 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SPZOZ:

- Afek Beata
- Kot Jadwiga
- Sobolewska Agnieszka

Zakład Opieki Zdrowotnej Aresztu Śledczego:

- Orzechowska Izabella

Centrum Medycyny Profilaktycznej:

- Bartosik Grażyna
- Semla Romana

Wydział Nauk o Zdrowiu CMUJ:

- Matuszyk Dorota
- Wolfshaut-Wolak Renata

Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kętach:

- Wątor Ewa

**Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc Oddział Tere-
nowy im. Jana i Ireny Rudników w Rabce-Zdrój:**

- Gawron Danuta

LUX MED Kraków:

- Ślęczka Bożena

**Małopolski Szpital Ortopedyczno-Rehabilita-
cyjny im. prof. Bogusława Frańczuka:**

- Kalabińska Marzena

**Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skło-
dowskiej-Curie:**

- Czekaj Agnieszka
- Gawel Małgorzata
- Osuch-Pęcak Grażyna

Nowy Szpital w Olkuszu:

- Bandowska Halina
- Baran Bożena
- Chwast Krystyna
- Dudek Grażyna
- Kruszek Bożena
- Piątek Anna
- Pietruszka Danuta
- Pilch Maria
- Uciniek Ewa
- Załona Jolanta

**Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Hipo-
krates” w Kętach:**

- Frasińska Małgorzata

**Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Kra-
ków – Południe:**

- Burka Dorota
- Gać Agata
- Mrowczyk Bogumiła
- Niemiec Anna
- Witulska Maria
- Żurad Lesława

**Niepubliczny Zakład Opieki „ZDROWIE” Klu-
cze:**

- Burak Agata

**Samodzielny Publiczny Zespół Lecznictwa
Otwartego w Wieliczce:**

- Wójtowicz Dorota

**Małopolski Szpital Chorób Płuc i Rehabilitacji
im. Edmunda Wojtyły w Jaroszowcu:**

- Winiarz Danuta

Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika:

- Kałkus Beata
- Kostrz Ewa

Krakowski Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II:

- Barnaś Małgorzata
- Domagała Anna
- Homel Agnieszka
- Korczyńska Dorota
- Kula Danuta
- Rurkowska Bożena
- Sapińska Grażyna
- Szymczyk Urszula
- Żądło Ewa

Szpital Specjalistyczny im. Ludwika Rydygiera:

- Działowy Dorota
- Gorczyca Danuta
- Knapik Elżbieta
- Kurbiel Agnieszka
- Lewicka Barbara
- Rogoń Anna

Szpital Specjalistyczny im. Żeromskiego:

- Duda Anna
- Górecka Małgorzata
- Grzyb Wiesława
- Kaduszkiewicz Beata
- Korzeniowska Halina
- Polańska Janina
- Ślęzak Beata

Szpital Kliniczny im. dr. Józefa Babińskiego:

- Brytan Katarzyna
- Król Alicja
- Michalczewska Marzena
- Pełdyak Beata
- Widz Bogusława

Szpital Powiatowy w Limanowej Imienia Miłosierdzia Bożego:

- Czyrnek Jadwiga
- Młynarczyk Janina
- Waligóra Izabela

Szpital Powiatowy im. dr Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem:

- Fortecką Irena

Szpital Specjalistyczny im. Stanleya Dudricka w Skawinie:

- Kochana Urszula

Szpital Specjalistyczny im. J. Dietla:

- Adamek Lucyna
- Kopczyńska Anna
- Krall Maria
- Szpila Maria
- Walocha Ewa

Szpital Uniwersytecki:

- Barton Agnieszka
- Cedro-Smętek Elżbieta
- Dryja Zbigniew
- Iskra Agnieszka
- Iwańska Anna
- Janik Jolanta
- Jędrysiak Agnieszka
- Kraus-Solis Maria
- Kucharczyk Beata
- Machera Bożena
- Machłowska Elżbieta
- Matuła Radosz Alicja
- Mikulska Anna
- Ogrodna-Bałda Teresa
- Olbrycht Krystyna
- Pawlik Marta
- Tarczyńska Urszula
- Wyroba-Tąta Bernadetta

Uniwersytecki Szpital Dziecięcy:

- Cygan Aneta
- Klag Bożena
- Kubik Grażyna
- Starek Bożena
- Szpilka Marta
- Talowska Urszula

Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny im. dr. S. Jasińskiego w Zakopanem:

- Czyszczoń Barbara

Wojewódzki Szpital Okulistyczny:

- Czytajło Joanna
- Lemik Halina

Zakład Opieki Długoterminowej Szpitala im. Ludwika Rydygiera w Makowie Podhalańskim:

- Hajdyla Jolanta
- Jurkowska Małgorzata
- Kobiela Katarzyna
- Wcisło Anna

Zespół Opieki Zdrowotnej w Oświęcimiu:

- Guzik Mirosława
- Kajta Renata
- Pęcikiewicz Barbara
- Rusin Iwona

Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Wadowicach:

- Bednarczyk Agnieszka
- Byrska Mariola
- Ramenda Renata

Złotą Odznaką Honorową Województwa Małopolskiego – Krzyż Małopolski zostały odznaczone: **Janina Kowalska-Słysz, Teresa Kowalczyk, Marta Walczak-Stasiowska oraz Kazimiera Zahradniczek.**

Uroczystego wręczenia Odznaki Honorowej Województwa Małopolskiego – Krzyż Małopolski, dokonał w imieniu Zarządu Województwa Małopolskiego Radosław Grochal – zastępca dyrektora Departamentu Zdrowia, Rodziny, Równego Traktowania i Polityki Społecznej UMWM. Jest to honorowe wyróżnienie osób, które poprzez zaangażowanie w działania na rzecz społeczności lokalnych, przyczyniają się do rozwijania społeczeństwa obywatelskiego i wzbogacają tym samym dorobek regionu.

Odznakę Prezydenta Miasta Krakowa HONORIS GRATIA wręczył Stanisław Kracik – zastępca prezydenta miasta Krakowa. Otrzymały je za szczególne zasługi dla miasta Krakowa: **Jaworska Ewa, Lichoń Maria Barbara oraz Zachara Zofia.**

Wszystkim odznaczonym serdecznie gratulujemy i dziękujemy za poświęcenie i pracę na rzecz chorego oraz podejmowanie twórczego wysiłku w rozwój pielęgniarstwa i położnictwa. Życzenia skierowane do koleżanek i kolegów złożyły też przedstawicielki związków zawodowych: Agata Kaczmarczyk oraz Janina Krupińska.

Po części oficjalnej i przerwie na mały posiłek oraz kawę, odbył się koncert Orkiestry Strausowskiej Obbligato. Artyści zaprezentowali znane utwory z musicali świata: Upiór w operze, Deszczowa piosenka, Evita, Bulwar Zachodzącego Słońca, Skrzypek na dachu, Nędznicy, Dzwonnik z Notre Dame, Taniec wampirów.

Z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Położnej, wszystkim pielęgniarkom, pielęgniarzom i położnym, składamy najserdeczniejsze życzenia zdrowia i wszelkiej pomyślności, satysfakcji z wykonywanej pracy, sukcesów w życiu osobistym i zawodowym oraz spełnienia marzeń. Dziękujemy za wasze poświęcenie i profesjonalną, pełną zaangażowania pracę na rzecz pacjentów. Bardzo dziękujemy wszystkim za obecność i zapraszamy na uroczystości w przyszłym roku.

Barbara Słupska – mgr położnictwa, specjalistka w dziedzinie pielęgniarstwa ginekologicznego, Wiceprzewodnicząca Małopolskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Krakowie.

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** Mariola Łodzińska i Danuta Adamek

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** wręczenie odznaczenia

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** odznaczone za Zasługi dla Ochrony Zdrowia

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** wręczenie odznaczenia

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** odznaczone za Zasługi dla Ochrony Zdrowia

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** odznaczone za Zasługi dla Ochrony Zdrowia

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** odznaczone za Zasługi dla Ochrony Zdrowia

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** odznaczone za Zasługi dla Ochrony Zdrowia

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** odznaczeni za Zasługi dla Ochrony Zdrowia

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** odznaczone za Zasługi dla Ochrony Zdrowia

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** odznaczone za Zasługi dla Ochrony Zdrowia

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** odznaczone Złotym Krzyżem Małopolski

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** odznaczona Kazimiera Zahradniczek

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** odznaczone odznaką Honoris Gratia

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** odznaczone za Zasługi dla Ochrony Zdrowia

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** uroczyste wyprowadzenie sztandaru

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** uroczyste zakończenie koncertu

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** wystawa KSPiPP

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** uczestnicy uroczystej Gali

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** wręczenie kwiatów odznaczonym

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** uczestnicy uroczystej Gali

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** uczestnicy uroczystej Gali

Fot: J. Piwowarczyk. **Na zdjęciu:** uczestnicy uroczystej Gali

ŚWIĘTO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH W SUCHEJ BESKIDZKIEJ

UZNANIE, WIEDZA I POWOŁANIE – WYJĄTKOWA KONFERENCJA NA ZAMKU SUSKIM

- Monika Wróblewska-Polak, Lucyna Skrzypoń

9 maja 2025 roku, w wyjątkowej scenerii **Zamku Suskiego**, odbyła się uroczysta konferencja z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Położnej. Wydarzenie zgromadziło licznych zaproszonych gości, wśród których obecna była m.in. Mariola Łodzińska – prezes Krajowej Rady Pielęgniarek i Położnych.

Otwarcia konferencji dokonali: lek. Marek Haber – dyrektor Zespołu Opieki Zdrowotnej w Suchej Beskidzkiej, dr Tadeusz Wadas – przewodniczący Małopolskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych, mgr Lucyna Skrzypoń – pełnomocnik MOiPiP oraz Lucyna Basiura – wiceprzewodnicząca OZZPiP przy ZOZ Sucha Beskidzka.

W pierwszej części zaproszeni goście złożyli pielęgniarkom i położnym życzenia oraz podziękowania za ich odpowiedzialną i pełną poświęcenia pracę. Szczególne słowa uznania wypowiedział starosta suski Józef Bałos, który wręczając kwiaty Lucynie Skrzypoń, podkreślił, że wdzięczność za obecność pielęgniarek i położnych przy pacjentach – zarówno w chwilach dramatycznych, jak i przełomowych – należy wyrażać każdego dnia. – *Nowoczesna aparatura, postęp technologiczny czy sztuczna inteligencja nie są w stanie zastąpić człowieka, którego praca jest misją służenia drugiemu w cierpieniu i procesie leczenia* – zaznaczył starosta.

Konferencja stanowiła również **ważną przestrzeń do refleksji nad kierunkami rozwoju zawodu pielęgniarki i położnej**, zwłaszcza w kontekście rosnących wyzwań systemowych, postępu technologicznego i zmieniających się potrzeb pacjentów. Część merytoryczna była niezwykle wartościowa i została poprowadzona przez **uznanych ekspertów z obszaru medycyny i kształcenia zawodowego**.

Wystąpiła **dr n. med. Beata Guzak z Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego**, która przedstawiła znaczenie i perspektywy rozwoju **pielęgniarstwa zaawansowanej praktyki** w Polsce

– kluczowego kierunku umożliwiającego zwiększenie samodzielności zawodowej pielęgniarek, poprawę jakości opieki oraz lepsze wykorzystanie kompetencji w systemie ochrony zdrowia.

Z kolei **prof. dr hab. n. med. Wojciech Szczeklik z Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie**, jeden z najbardziej cenionych specjalistów w swojej dziedzinie, wygłosił wykład poświęcony organizacji, roli i zasadom **funkcjonowania zespołu wczesnego reagowania (RRT)**. To innowacyjne rozwiązanie, wdrażane w wielu ośrodkach medycznych, znacząco wpływa na poprawę bezpieczeństwa pacjentów oraz zwiększa skuteczność wczesnej interwencji klinicznej.

Obie prezentacje spotkały się z dużym zainteresowaniem uczestników i stanowiły **mocny punkt programu**, potwierdzając potrzebę stałego doskonalenia zawodowego oraz otwartości na nowe modele pracy w opiece zdrowotnej.

Na szczególne uznanie zasługuje **współorganizacja wydarzenia przez Małopolską Okręgową Izbę Pielęgniarek i Położnych oraz Zespół Opieki Zdrowotnej w Suchej Beskidzkiej**. Dzięki ich zaangażowaniu, wsparciu licznych sponsorów oraz doskonałemu poziomowi merytorycznemu prelekcji, konferencja była nie tylko świętem zawodowym, ale także wartościową platformą wymiany wiedzy i doświadczeń.

To wydarzenie jeszcze raz potwierdziło, że zawód pielęgniarki i położnej to nie tylko profesja – to **powołanie, misja i codzienne oddanie drugiemu człowiekowi**.

Monika Wróblewska-Polak – mgr, rzecznik prasowy, kierownik Działu Marketingu i Promocji Zdrowia, ZOZ Sucha Beskidzka.

Lucyna Skrzypoń – mgr pielęgniarstwa, specjalistka w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki, pielęgniarka oddziałowa OAiIT, pełnomocnik MOiPiP przy ZOZ w Suchej Beskidzkiej.

Fot: P. Adamek. **Na zdjęciu:** podziękowania dla Pani Lucyny Skrzypień

Fot: P. Adamek. **Na zdjęciu:** Mariola Łodzińska

Fot: P. Adamek. **Na zdjęciu:** uczestnicy Konferencji

Fot: P. Adamek. **Na zdjęciu:** zaproszeni goście

Fot: P. Adamek. **Na zdjęciu:** uczestniczki Konferencji

Fot: P. Adamek. **Na zdjęciu:** uczestnicy Konferencji

Fot: P. Adamek. **Na zdjęciu:** uczestniczki Konferencji podczas przerwy kawowej

Fot: P. Adamek. **Na zdjęciu:** uczestnicy Konferencji

SPRAWOZDANIE Z XII KONFERENCJI NAUKOWO-SZKOLENIOWEJ ODDZIAŁU MAŁOPOLSKIEGO PTPAiLO

- Justyna Budnik

Kolejna, XII edycja Konferencji Naukowo-Szkoleniowej Oddziału Małopolskiego odbyła się w dniach od 4 do 6 czerwca 2025 roku w Hotelu nad Przełomem w Sromowcach Niżnych.

Konferencja odbyła się pod przewodnictwem Pani Prezes Polskiego Towarzystwa Pielęgniarek Anestezjologicznych i Intensywnej Opieki mgr piel. Marzeny Pęgiel. Za organizację konferencji odpowiadała ponownie firma Medspace.

04 czerwca 2025 SESJA I

Pierwszy dzień konferencji rozpoczął się od dwóch sesji warsztatowych pod patronatem firmy Braun. Pan Piotr Grzechnik przedstawił uczestnikom podstawy kaniulacji naczyń obwodowych pod kontrolą USG, natomiast Pan Konrad Wójcik w sposób praktyczny przekazał jak zarządzać terapią lekową we wlewie ciągłym.

Po części warsztatowej nadszedł czas na oficjalne rozpoczęcie konferencji oraz część wykładową. Pierwszą sesję wykładową poprowadziły mgr Marzena Pęgiel oraz mgr Justyna Budnik. Pierwszą prelekcję rozpoczął prof. dr hab. n. med. Wojciech Szczeklik, który opowiedział o pacjencie z zespołem kruchości na intensywnej terapii. Drugi wykład, którego autorką była mgr Ewelina Jakubowska dotyczył przygotowania pacjenta do transportu, poruszone zostały niezwykle istotne kwestie z którymi mamy do czynienia w codziennej pracy.

O tym jak wygląda praca pielęgniarki anestezjologicznej podczas pobrania narządów opowiedziała mgr Joanna Cyran. „Jak odczarować respirator?” Na to pytanie starał się odpowiedzieć dr n. med. Łukasz Nowak. Temat nagłego zatrzymania krążenia w okresie okołoperacyjnym poruszył dr n. med. i n. o zdr. Przemysław Żuratyński, natomiast o leczeniu wstrząsu septycznego opowiedział dr n. med. Jacek Górka.

Kolejne dwa wykłady dotyczyły dostępów naczyniowych, mgr Anna Ingot w swoim wystąpieniu przed-

stawiła wytyczne dotyczące profilaktyki zakażeń związanych z opieką nad cewnikiem naczyniowym, a mgr Artur Szymczak jak zarządzać dostępami naczyniowymi w praktyce klinicznej.

Ostatni już tego dnia wykład pod patronatem firmy Braun, którego autorem był Pan Piotr Grzechnik dotyczył interwencji żywieniowej u krytycznie chorych, przedstawił jakie mogą być korzyści z terapii, ale również zagrożenia.

Pierwszą sesję wykładową zakończyła dyskusja, podczas której uczestnicy mogli wymienić się swoimi spostrzeżeniami i doświadczeniami.

05 czerwca 2025 SESJA II

Drugi dzień konferencji rozpoczął się od godzinnego wystąpienia mającego charakter wykładowo-warsztatowy pod patronem firmy Anmar, który dotyczył stawiania granic oraz asertywności i tego jak znaleźć równowagę między tym, a empatią potrzebną w zawodzie medyka, jego autorem była Pani Michalina Choda-Niespodziewany. Sesję wykładową poprowadzili mgr Renata Czekaj oraz dr n. med. i n. o zdr. Przemysław Żuratyński.

Pani konsultant krajowa w dziedzinie pielęgniarstwa i położnictwa dr n. med. Małgorzata Knap poruszyła temat, który budzi sporo emocji w środowisku medycznym dotyczący wprowadzenia stanowiska pielęgniarki APN (Advanced Practice Nurse). Mgr Agata Kaczmarczyk przedstawiła jakie są możliwe formy zatrudnienia pielęgniarek w Polsce.

Dr n. o zdr. Tadeusz Wadas, przewodniczący MOR-PiP opowiedział o planach zmian w Ustawie o Zawodzie Pielęgniarki i Położnej, polegających na wprowadzeniu punktów edukacyjnych, które miałyby skłonić pielęgniarki do systematycznego doksztalcania poprzez udział w różnych formach edukacji.

Pani mgr Anna Rozkładaj przedstawiła jak wygląda leczenie żywieniowe w OIT, a mgr Joanna Cyran poruszyła niezwykle ciekawy temat tworzenia zespołu rogowkowego, który tworzą głównie pielęgniarki,

zajmujące się kwalifikacją zmarłego do pobrania oraz samym pobraniem i zabezpieczeniem rogówek do przeszczepu.

Ostatni wykład tej sesji dotyczył współpracy interdyscyplinarnej w badaniach naukowych przedstawiony przez prof. dr hab. n. med. Lucynę Tomaszek.

III SESJA

Po dyskusji oraz krótkiej przerwie rozpoczęła się trzecia sesja wykładowa, poprowadzona przez mgr Elżbietę Polańską oraz mgr Agatę Kaczmarczyk. Mgr Nina Cież-Piekarczyk w swoim wystąpieniu zwróciła uwagę na aspekt występowania lęku okołoperacyjnego u dzieci poddawanych zabiegom torakochirurgicznym, skupiła się na tym jak ważna jest edukacja przedoperacyjna dla jego ograniczenia w późniejszym czasie i jaki my, medycy, mamy duży wpływ na jego poziom. Mgr Elżbieta Duliban opowiedziała o znieczuleniu metodą Bierra, jako sposób na nowo wracający do użytku w codziennej praktyce.

Pielęgniarka neuromodulacyjna w Polsce? Specyfikę pracy ze szczególnym uwzględnieniem DBS i SCS przedstawiły mgr Iwona Walas i mgr Marta Aleksandrowicz. O tym jaka jest odpowiedzialność materialna, cywilna i karna pielęgniarki w Polsce opowiedział mec. Tomasz Sobos.

Po zakończeniu wykładów przyszedł czas na dyskusję i krótką przerwę, a następnie płynne przejście do kolejnych zajęć warsztatowych. Dotyczyły one fizjoterapii uroinekologicznej w trosce o Nasze zdrowie jako pielęgniarek i przede wszystkim kobiet, natomiast drugie zajęcia dotyczyły radzenia sobie ze stresem w sytuacjach nagłych oraz uwalniania swoich emocji.

06 czerwca 2025

IV SESJA

Trzeci i tym samym ostatni dzień konferencji rozpoczął się warsztatami dotyczącymi zdrowia fizycznego, uczestnicy mogli dowiedzieć się jak unikać kontuzji w pielęgniarstwie. Warsztaty poprowadziły mgr Anna Tatar oraz mgr Anna Wasilewska.

Równolegle z warsztatami w godzinach porannych rozpoczęła się czwarta sesja wykładowa, które poprowadziły mgr Beata Tupta-Gola oraz Ewelina Sajda. Mgr Łukasz Bartik opowiedział o nowościach w resuscytacji pediatricznej. O znieczuleniu do badania rezonansu magnetycznego dzieci i dorosłych opowiedziała mgr Gabriela Borodziuk.

Tematyka kolejnych wykładów dotyczyła głównie zagadnień z zakresu kardiologii i kardiochirurgii.

O wyborze między mechanicznym wspomaganie krążenia, a przeszczepieniem serca opowiedział dr hab. n. med. Karol Wierzbicki. Następnie dr n. med. Grzegorz Wasilewski opowiedział o multidyscyplinarnym leczeniu wstrząsu kardiogenego i działaniu Shock Team. Mgr Elżbieta Banaś opowiedziała jak wygląda świat mechanicznego wspomaganie układu krążenia w aspekcie opieki pielęgniarstwa. Na czym polega rola pielęgniarki w zastosowaniu krótkotermiowego wspomaganie układu krążenia w kardiologii interwencyjnej wyjaśniła mgr Ewa Węglarz. Mgr Joanna Walat i mgr Mateusz Gołąb w swoim wystąpieniu opowiedzieli o znieczuleniu pacjenta i opiece w OIT po zabiegu implantacji układu mechanicznego wspomaganie krążenia.

Tym wykładem tegoroczna, XII Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Oddziału Małopolskiego PTPAiO dobiegła końca, teraz czas na kolejne dyskusje, wymianę opinii, przekazanie zdobytych informacji wśród zespołów w Naszych miejscach pracy oraz być może wprowadzenie jakiś zmian w codziennej praktyce.

Justyna Budnik – mgr pielęgniarstwa, specjalistka pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki, 5 Wojskowy Szpital Kliniczny w Krakowie, członek zarządu Oddziału Małopolskiego PTPAiO.

Fot: J. Budnik. Na zdjęciu od lewej: Przemysław Żuratyński, Małgorzata Knap, Marzena Pęgiel

Fot: J. Budnik. Na zdjęciu od lewej: Elżbieta Polańska, Agata Kaczmarczyk

II MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWO-SZKOLENIOWA

„ZAAWANSOWANA PRAKTYKA PIELĘGNIARSKA I POŁOŻNICZA W POLSCE JAKO ODPOWIEDŹ NA POTRZEBY ZDROWOTNE PACJENTÓW”

- Kinga Dudzińska, Bogusława Szeglowska, Małgorzata Gądek

28 – 29 kwietnia 2025r. w Warszawie odbyła się II MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWO-SZKOLENIOWA „Zaawansowana praktyka pielęgniarska i położnicza w Polsce jako odpowiedź na potrzeby zdrowotne pacjentów”.

Swoje wystąpienia zaprezentowali m.in. zaproszeni goście: Łukasz Paweł – prezes słowackiej izby pielęgniarek oraz Elizabeth Blunt ze Stanów Zjednoczonych.

Zebranych powitała Prezes Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych Mariola Łodzińska.

Pierwsza sesja:

I. Zaawansowana praktyka pielęgniarska jako zmiana kompetencyjna, systemowa i kulturowa

Prowadzenie sesji:

prof. dr hab. Maria Kózka, Uniwersytet Jagielloński,
mgr Mariola Łodzińska, prezes Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych.

1. Rozwój modelu APN – dlaczego APN jest odpowiedzią na współczesne wyzwania systemów opieki zdrowotnej?;

prof. dr hab. Aleksandra Gaworska-Krzemińska, Gdański Uniwersytet Medyczny,

dr hab. Dorota Kilańska, prof. uczelni, Gdański Uniwersytet Medyczny.

Dr hab. D. Kilańska mówiła o zwiększonej liczbie pacjentów, niedoborach kadrowych zwłaszcza w POZ oraz o presji na szybkie podejmowanie decyzji klinicznych. Starzejące się społeczeństwo, pacjenci w chorobami przewlekłymi wymagają wielopoziomowej opieki.

Pielęgniarki APN, dzięki kształceniu oraz nabytym uprawnieniom będą mogły diagnozować, kontynuować leczenie, wystawiać recepty i monitorować postęp choroby, bądź zdrowienia, odciążając tym samym lekarzy.

Dzięki wykorzystaniu kompetencji, poprawią dostępność do świadczeń zdrowotnych, zwiększą jakość opieki nad pacjentami. Model APN wspiera opiekę ambulatoryjną i środowiskową, co sprzyja również ograniczeniu kosztów leczenia.

Kończąc swoją prelekcję, dr hab. D. Kilańska podkreśliła, że w Polsce mamy niezaspokojone potrzeby zdrowotne pacjentów przy dużej liczbie wykształconych pielęgniarek, których kompetencje nie są wykorzystane. Natomiast pielęgniarka Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej (APN) to profesjonalista/ka z uprawnieniami, która po zdobyciu dodatkowego kształcenia i praktyki jest ekspertem i umie podejmować samodzielnie decyzje kliniczne oraz koordynuje proces opieki i leczenia.

2. W sesji następnej: „Pielęgniarstwo APN na świecie – nowe modele kompetencyjne i rozwiązania organizacyjne”, prowadzonej przez dr Elizabeth Blunt, Clinical Professor, Nurse Practitioner Programs, M. Louise Fitzpatrick College of Nursing, Villanova University, USA. Dr Blunt przedstawiła proces kształcenia pielęgniarek APN w USA, gdzie po zdobyciu wykształcenia podstawowego, które uprawnia do wykonywania zawodu pielęgniarki, nauka jest kontynuowana na poziomie magisterskim lub doktoranckim. Pielęgniarka APN w USA uzyskuje uprawnienia do: diagnozy i leczenia, oceny ostrych i przewlekłych chorób, opracowuje zindywidualizowany plan leczenia i opieki w oparciu o wyniki kliniczne, zarządza opieką długoterminową, koordynuje skierowania do specjalistów, przepisuje leki m. in. antybiotyki, leki obniżające ciśnienie krwi. Zaleca i koordynuje leczenie niefarmakologiczne, prowadzi poradnictwo, zleca i interpretuje wyniki badań laboratoryjnych, prowadzi edukację zdrowotną.

Fot: J. Kin-Dąbrowska. Na zdjęciu: uczestnicy Konferencji

3. Kolejna sesja: „W poszukiwaniu lepszej efektywności i jakości systemu opieki zdrowotnej? Czy zmiana ról i zakresów kompetencyjnych ma znaczenie dla ogólnej kondycji systemu?” – dr Małgorzata Gałązka-Sobotka z Uczelni Łazarskiego w Warszawie zaprezentowała między innymi kierunki adaptacji APN w polskim systemie ochrony zdrowia, czyli: stworzenie ram prawnych, rozwój kształcenia i certyfikacji, promocja i edukacja społeczna, wzmocnienie roli pielęgniarek w profilaktyce i promocji zdrowia.

Jak zaznaczyła WHO w roku 2020 oszacowała, że upowszechnienie ról APN i APM mogłyby zmniejszyć ogólne wydatki na opiekę zdrowotną w krajach OECD o 5-10 %. Redukcja kosztów nastąpiłaby głównie dzięki mniejszej liczbie hospitalizacji, mniejszej liczbie powikłań, niższemu kosztowi konsultacji, poprawie profilaktyki i wczesnej interwencji.

Zwróciła uwagę na to, iż zjawisko współdzielenia kompetencji, oznacza rozszerzenie kompetencji w jednej grupie zawodowej i nie może wiązać się z utratą pracy innej grupy, stoi to w sprzeczności z EBM. Żadna z grup zawodowych obecnych i tych, które będą rozwijały się w przyszłości w sektorze ochrony zdrowia nie mogą obawiać się bezrobocia. Zjawisko skill mix czyli pokrywające się kompetencje grup zawodowych, które to grupy działają w ramach tej samej organizacji, w procesie współdzielenia kompetencji wywołuje zmianę dotychczas sprawowanych ról, a często pojawiają się też nowe role, nowe zawody, np. asystent lekarza, asystent pacjenta czy koordynator opieki zdrowotnej.

Dr Małgorzata Gałązka-Sobotka przedstawiła mapę prezentującą dostępność do pięciu kluczowych grup

zawodowych w podziale na populacje zamieszkałe na terenie poszczególnych województw w Polsce. Zaprezentowała rozmieszczenie terytorialne dostępności do specjalistów, i aby wyrównać dostępność do ekspertów, organizacja opieki powinna być oparta na modelach elastycznych, na szybkiej i skutecznej reakcji na potrzeby zdrowotne.

W swoim wystąpieniu podkreśliła kompetencje niezbędne w zaawansowanej praktyce pielęgniarek i położnych czyli; 1. Edukację zdrowotną pacjentów i rodzin. 2. Samodzielne podejmowanie decyzji terapeutycznych w określonych problemach zdrowotnych. 3. Ordynację leków w wybranych schorzeniach. 4. Wykorzystanie badań naukowych w praktyce. 5. Umiejętność pracy w zespole interdyscyplinarnym.

Podczas konferencji prezentowane były również sesje takie jak;

II. Kiedy praktyka wyprzedza rozwiązania systemowe – przykłady dobrych praktyk klinicznych w kierunku APN

prowadzone przez;

dr hab. Dorotę Kilańską, prof. uczelni, Gdański Uniwersytet Medyczny,

dr hab. Agnieszkę Bień, prof. uczelni, Uniwersytet Medyczny w Lublinie.

1. Zaawansowana praktyka położnej – to się już dzieje;

dr Wojciech Puzyna, Centrum Medyczne Żelazna, Szpital Specjalistyczny św. Zofii w Warszawie,

dr hab. Grażyna Bączek, Warszawski Uniwersytet

Fot: A. Polonek. Na zdjęciu: uczestnicy Konferencji

Medycyny, Centrum Medyczne Żelazna, Szpital Specjalistycznych św. Zofii w Warszawie.

2. Praktyka APN w dziedzinie pielęgniarstwa diabetologicznego – co się nam udało, a co przed nami?;

dr hab. Agata Chobot, prof. uczelni, Oddział Pediatrii i Kliniki Pediatrii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Opolu,

mgr Ewa Ledwoń, Uniwersytet Opolski,

mgr Alicja Szewczyk, Instytut „Pomnik-Centrum Zdrowia Dziecka”, Polska Federacja Edukacji w Diabetologii.

3. Wprowadzenie zaawansowanej praktyki pielęgniarstwa w dziedzinie kardiologii i pielęgniarstwa kardiologicznego;

prof. dr hab. Izabella Uchmanowicz, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu,

dr hab. Marta Kałużna-Oleksy, Katedra Kardiologii, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

4. Opieka i leczenie pacjenta ze stomią w Polsce – osiągnięcia i wyzwania w obszarze praktyki APN;

prof. dr hab. Jarosław Kobiela, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne w Gdańsku,

mgr Magdalena Leyk-Kolańczak, Uniwersyteckie Centrum Kliniczne w Gdańsku, Polskie Towarzystwo Pielęgniarek Stomijnych.

W tej sesji prelegenci omówili, jak położne i pielęgniarki pracują z pacjentami, gdzie wprowadzone są już elementy pracy samodzielnej oraz jakie wynikają z tego korzyści dla pacjentów i systemu ochrony zdrowia.

III. APN jako zmiana systemowa

Prowadzenie sesji:

prof. dr hab. Agnieszka Gniadek, Uniwersytet Jagielloński,

dr Grażyna Wójcik, Prezes Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego.

1. Wykorzystanie kompetencji pielęgniarek i położnych w systemie ochrony zdrowia – kierunki rozwoju i wyzwania z perspektywy Ministerstwa Zdrowia;

– przedstawiciel Ministerstwa Zdrowia.

2. Analiza dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych w systemie opieki zdrowotnej jako przesłanka do wprowadzenia nowych rozwiązań kompetencyjnych;

– Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia / przedstawiciel NFZ.

3. Kierunki działań dla usankcjonowania APN w ustawodawstwie i system opieki zdrowotnej;

dr hab. Mariola Głowacka, prof. uczelni, przewodnicząca Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych,

mgr Mariola Łodzińska, prezes Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych.

4. Propozycje systemu uzyskiwania uprawnień APN w Polsce, czyli jak to zrobić?;

dr Grażyna Wójcik, prezes Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego, dr hab. Maria Kózka, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie.

Prelegenci podkreślali, jak ważne jest przełamywanie stereotypów społeczno – kulturowych oraz wytyczanie nowych kierunków pielęgniarstwa takich jak:

– budowanie podstaw prawnych APN czyli Ustawa o zawodzie pielęgniarki i położnej, a przede wszystkim

Fot: J. Kin-Dąbrowska. Na zdjęciu: uczestnicy Konferencji

określony zakres uprawnień oraz wymogi kwalifikacyjne,

– akty wykonawcze do w/w Ustawy, obszary świadczeń praktyki APN oraz wymagania szczegółowe dla poszczególnych specjalności, oraz Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Przedstawiono również zagrożenia do wprowadzenia procesu APN:

– zbyt długi okres przygotowawczy, brak przestrzegania harmonogramu działań, brak środków dedykowanych na proces, brak chęci do wprowadzenia APN wśród personelu pielęgniarskiego oraz brak rzetelnej wiedzy i promocji APN w środowisku medycznym.

IV. Panele Kliniczne – Czy pacjent może skorzystać na wprowadzeniu APN?

Paniści: eksperci medycyny, pielęgniarstwa, przedstawiciele agend i instytucji rządowych, menedżerowie oraz przedstawiciele organizacji pacjentów.

1. Zmiany w modelu funkcjonowania podstawowej opieki zdrowotnej – czy wdrożenie APN oraz APM poprawi dostępność i jakość opieki dla wybranych grup odbiorców?

Moderator: dr Grażyna Wójcik, prezes Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego.

2. Pacjent opieki długoterminowej – dlaczego pielęgniarka APN może poprawić jakość opieki i leczenia

pacjenta w systemie opieki długoterminowej?

Moderator: dr Iwona Markiewicz, Wyższa Szkoła Zarządzania w Częstochowie, dyrektor Centrum Medycznego I-MED w Częstochowie.

3. Pacjent w opiece paliatywno-hospicyjnej – model APN jako działanie na rzecz poprawy jakości i dostępności do świadczeń.

Moderator: dr Izabela Kaptacz, Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie.

4. Pielęgniarstwo anestezyjologiczne w Polsce a model APN – czy jest szansa na poprawę dostępności do świadczeń?

Moderator: prof. Aleksandra Gaworska-Krzemińska.

Specjaliści z różnych dziedzin przedstawili korzyści płynące z wdrożenia modelu APN w różnych oddziałach klinicznych oraz domach opieki długoterminowej.

29 kwietnia odbywały się warsztaty;

– Żywnienie kliniczne w praktyce pielęgniarstwa (A): mgr Alina Kaczor,

Pallmed sp. z o.o., Poradnia Żywnienia Dojelitowego w Małopolsce, Koordynator Sekcji Pielęgniarstwa Żywnienia Klinicznego PTP,

dr Izabela Napieracz-Trzosek,

Uniwersytecki Szpital Kliniczny Nr 2 w Szczecinie, Pomorski Uniwersytet Medyczny.

– Chat GPT w praktyce pielęgniarstwa i położniczej – nowe możliwości wspierania pracy zespołów interdyscyplinarnych (B);

prof. dr hab. Joanna Gotlib,
Warszawski Uniwersytet Medyczny.
– Zaawansowane procedury pielęgniarstwa w anesteziologii (1);

dr Monika Borzuchowska,
WSzS im. Mikołaja Pirogowa w Łodzi,
Uniwersytet Medyczny w Łodzi,

dr Przemysław Żuratyński,
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu; CM
w Bydgoszczy.

– Rozwój kompetencji w kierunku rozwoju zaawansowanej praktyki w POZ (2);
dr Mariola Pietrzak,
Warszawski Uniwersytet Medyczny,

dr Elizabeth Blunt,
M. Louise Fitzpatrick College of Nursing, Villanova
University, USA,

mgr Mieczysław Witek,
Community College of Philadelphia, Philadelphia,
PA, USA

– Diagnostyka ultrasonograficzna w rękach położnej (3);
dr hab. Beata Pięta,
prof. uczelni, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu,

dr Magdalena Rudzińska,
Centrum Medyczne Żelazna, Szpital Specjalistyczny
św. Zofii w Warszawie.

– Droga do zaawansowanej praktyki w opiece długoterminowej (4);
mgr Renata Zajkowska,
SP ZOZ MSWiA w Białymstoku, Wyższa Szkoła Medyczna w Białymstoku,

dr Iwona Markiewicz,
Wyższa Szkoła Zarządzania w Częstochowie.

– 11.30-13.00 Warsztaty Kliniczne II
Rozwój zaawansowanych kompetencji w leczeniu ran (5);
dr Beata Wieczorek-Wójcik,
Szpitale Pomorskie, Gdynia,
Uniwersytet Pomorski w Słupsku,

dr Katarzyna Cierzniańska,
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, CM
w Bydgoszczy,
dr Paulina Mościcka,
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, CM
w Bydgoszczy.

– Rozwój zaawansowanych kompetencji w neonatologii (6);
mgr Elżbieta Kozioł,
Instytut Centrum Zdrowia Matki – Polki w Łodzi,

dr Agnieszka Bałanda-Bałdyga,
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie.

– Rozwój zaawansowanych kompetencji w opiece paliatywnej (7);
mgr Michał Milewski, Gdański Uniwersytet Medyczny,

mgr Agnieszka Zalas,
Wyższa Szkoła Zarządzania w Częstochowie, Collegium Medicum Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie.

– Rozwój zaawansowanych kompetencji w opiece diabetologicznej (8);
dr hab. Beata Hornik,
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach; Polska Federacja Edukacji w Diabetologii, dr hab. Ewa Kobos,
Warszawski Uniwersytet Medyczny.

Kinga Dudzińska – mgr pielęgniarstwa, specjalistka w dziedzinie pielęgniarstwa chirurgicznego, Pracownia Endoskopii, Krakowski Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II.

Bogusława Szegłowska – mgr pielęgniarstwa, specjalistka w dziedzinie pielęgniarstwa internistycznego, Pracownia Endoskopii, Krakowski Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II.

Małgorzata Gądek – mgr pielęgniarstwa, specjalistka w dziedzinie pielęgniarstwa chirurgicznego, pielęgniarka operacyjna Centralny Blok Operacyjny Szpital Uniwersytecki w Krakowie, wiceprzewodnicząca Małopolskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych.

INTEGRACYJNY PIKNIK RODZINNY SAMORZĄDÓW ZAWODÓW ZAUFANIA PUBLICZNEGO

▸ Barbara Słupska

W sobotę 24 maja 2025 r., w Parku Strzeleckim przy ul. Lubicz 16 w Krakowie, odbył się Integracyjny Piknik Rodzinny Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego. Małopolska Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych wzięła w nim udział już po raz trzeci. Na pikniku obecne były: Okręgowa Izba Lekarska w Krakowie, Małopolska Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych, Krajowa Izba Fizjoterapeutów, Krajowa Izba Diagnostów Laboratoryjnych, Okręgowa Izba Aptekarska, Krakowska Izba Adwokacka, Okręgowa Izba Radców Prawnych, Małopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa, Krajowa Izba Doradców Podatkowych, Izba Notarialna, Krajowa Izba Biegłych Rewidentów oraz Ratownicy Medyczni. Wydarzenie to było okazją do integracji między zawodami, wymianą doświadczeń oraz promocją naszych profesji.

Podczas pikniku dzieci oraz opiekunowie mogli skorzystać z bardzo wielu atrakcji, przygotowanych szczególnie dla najmłodszych. Do ich dyspozycji były dmuchańce, trampolina, przejażdżka na kucyku. Organizatorzy zadbali o wiele ciekawych warsztatów. Można było przygotowywać mikstury chemiczne, malować twarze, **gdzie każde dziecko przemieniało się w ulubionego bohatera czy zwierzątko** oraz skręcać balony, tworząc z nich różne postacie. Dzieci uczestniczyły również w warsztatach plastycznych, animacjach, zabawach ruchowych. **Zabawy integracyjne, gry i konkursy prowadzone przez profesjonalnych animatorów, umożliwiły im nawiązanie nowych przyjaźni i relaks.**

Okręgowa Izba Lekarska przygotowała warsztaty z samobadania piersi prowadzone przez studentki z CM UJ. Małopolska Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych, podobnie jak w poprzednim roku, rozdała dzieciom 400 soczków owocowych oraz w ramach promocji zawodów pielęgniarki i położnej – rysunki

do kolorowania z tymi postaciami oraz kredki. Nie zabrakło też wielu drobnych upominków a wśród nich były: piłki, plecaki do kolorowania, gry edukacyjne, karty do gry w „Piotrusia” oraz domino.

Na scenie wystąpiły: Orkiestra Staromiejska, Chór OIL w Krakowie, które śpiewem i muzyką umilały nam wszystkim czas. W organizację pikniku zaangażowały się też Ochotnicza Straż Pożarna w Krzyszkowicach, Krakowskie Pogotowie Ratunkowe, Komenda Miejska Policji w Krakowie oraz Straż Miejska Miasta Krakowa. Dzięki ich obecności dzieci mogły zasiąść za kierownicą tych wspaniałych, podziwianych przez nich pojazdów. Była też możliwość obejrzenia od wewnątrz karetki pogotowia ratunkowego. Nie zabrakło smakołyków: waty cukrowej czy popcornu, a pragnienie gaszono rozdawanymi przez nas zdrowymi soczkami.

Bardzo dziękujemy wszystkim zaangażowanym samorządom za udział w pikniku i mamy nadzieję na kolejne spotkania. To świetna integracja naszych zawodów i wspaniałe spędzony czas. Już dzisiaj zapraszamy my dzieci i dorosłych za rok.

Barbara Słupska – mgr położnictwa, specjalistka w dziedzinie pielęgniarstwa ginekologicznego, Wiceprzewodnicząca Małopolskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Krakowie.

Fot: Anna Polonek. **Na zdjęciu:** uczestnicy pikniku, członkowie MORPiP

Fot: A. Polonek. **Na zdjęciu:** przedstawiciele samorządów

Fot: B. Słupska. **Na zdjęciu:** zabawy integracyjne dzieci

Fot: J. Kin-Dąbrowska. **Na zdjęciu:** upominki dla najmłodszych

Fot: J. Kin-Dąbrowska. **Na zdjęciu:** kącik artystyczny

Fot: J. Kin-Dąbrowska. **Na zdjęciu:** uczestnicy pikniku, członkowie MORPiP

Fot: B. Słupska. **Na zdjęciu:** upominki dla najmłodszych

PIELGRZYMKA DO RZYMU – JUBILEUSZ CHORYCH I PRACOWNIKÓW SŁUŻBY ZDROWIA

– Tadeusz Wadas

W dniach 5–6 kwietnia 2025 roku członkowie Katolickiego Stowarzyszenia Pielęgniarek i Położnych Polskich wzięli udział w pielgrzymce do Rzymu z okazji Jubileuszu Chorych i Pracowników Służby Zdrowia. Było to wyjątkowe wydarzenie duchowe, gromadzące pracowników ochrony zdrowia z całego świata.

Szczególnym momentem była Msza Święta sprawowana w Bazylice św. Piotra dla polskiej Służby Zdrowia, której przewodniczył bp Romuald Kamiński. W czasie liturgii przedstawiciele pielęgniarek i położnych przekazali relikwie bł. Hanny Chrzanowskiej – pielęgniarki, działaczki charytatywnej i bliskiej współpracownicy Karola Wojtyły – ambasadorowi RP przy Stolicy Apostolskiej, panu Adamowi Kwiatkowskiemu oraz jego małżonce. „To tak wyjątkowy dar” – podkreślił ambasador.

Centralnym punktem pielgrzymki była uroczysta Msza Święta na Placu św. Piotra. W homilii, którą w imieniu Papieża odczytał abp Fisichella, wybrzmiały ważne słowa:

„Najmilsi, nie odsuwajmy daleko od naszego życia tych, którzy są słabi, jak niestety czyni to dziś, czasami, pewien rodzaj mentalności. Nie wykluczajmy cierpienia z naszych środowisk. Uczynimy z niego raczej okazję do wspólnego wzrastania, aby pielęgnować nadzieję dzięki miłości, którą Bóg jako pierwszy rozlał w sercach naszych.”

Niespodziewanie na jej zakończenie pojawił się Papież Franciszek. „Dobrej niedzieli dla wszystkich. Bardzo dziękuję” – powiedział Ojciec Święty, co było niezwykle poruszającym momentem dla wszystkich zebranych.

Udział w jubileuszu był dla członków Stowarzyszenia nie tylko świadectwem wiary, ale też głębokim duchowym przeżyciem, które umacnia w codziennej, często cichej i wymagającej posłudze przy chorych i potrzebujących.

Tadeusz Wadas – dr n. o zdr., mgr pielęgniarstwa, specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki, przewodniczący Małopolskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych.

Fot: KSPiPP. **Na zdjęciu:** uczestniczki pielgrzymki

Fot: KSPiPP. **Na zdjęciu:** przekazanie relikwii bł. Hanny Chrzanowskiej przez Tadeusza Wadasa i Nelę Łabińską

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ DZIECKA W MAŁOPOLSCE AKCJA „SPORTUŚ”

► Ewa Kostrz

Z Okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka pod patronatem Konsultanta Krajowego i Konsultantów Wojewódzkich w dziedzinie pielęgniarstwa pediatrycznego oraz Polskiego Stowarzyszenia Pielęgniarek Pediatrycznych zorganizowano ogólnopolską akcję pod hasłem „SPORTUŚ”.

Ideą akcji jest zachęcenie dzieci i rodziców do zdrowego stylu życia, odżywiania się poprzez zwiększenie spożycia owoców i warzyw, w miejsce niezdrowych produktów żywnościowych, takich jak: słodczyce, fast foody, napoje energetyzujące, kolorowe słodkie napoje. Należy podkreślić, że relacje z jedzeniem kształtują się w pierwszych latach życia dziecka. Zdrowe żywienie dzieci wpływa na wypracowanie prawidłowych nawyków żywieniowych, determinujących przyszłe wybory dziecka. Wykształcone zachowania żywieniowe wpływają na to czy dziecko np.: do obiadu nałoży sobie surówkę, czy wybierze owoc, zamiast batona na deser.

Ponadto, ideą akcji jest również ograniczenie nadużywania telefonów czy laptopów na korzyść aktywności fizycznej. Regularnie podejmowanie aktywności fizycznej kształtuje odporność i wydolność fizyczną, w konsekwencji zapobiega nadwadze, otyłości. Dodatkowo kształtuje zdolności motoryczne, postawę ciała, zapobiega powstawaniu lub spowalnia progresję wad postawy.

W dniu Międzynarodowego Dnia Dziecka wiele placówek oświatowych: szkół, przedszkoli, poradni pediatrycznych, oddziałów pediatrycznych Małopolski, w tym także Małopolska Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych, aktywnie włączyły się w akcję „Sportuś”. Placówki te przekazały na ten cel: plakaty, owoce, warzywa, nagrody, książki, kolorowanki dla przedszkolaków, uczniów i pacjentów.

Kolorowe plakaty owocowe, warzywne, promujące zdrowe odżywianie i aktywność fizyczną zamieszczono na tablicach informacyjnych w wielu placówkach edukacyjnych, oddziałach i poradniach pediatrycznych w Małopolsce.

W tym dniu dzieci miały możliwość posmakować zdrowych, kolorowych owoców i warzyw: czerwonych

jabłuszek, żółtych bananów oraz pomarańczowych talarków z marchewek.

Serdecznie dziękuję za zaangażowanie i zachęcam do dalszych wspólnych działań na rzecz zdrowia naszych dzieci.

Ewa Kostrz – mgr pielęgniarstwa, specjalistka w dziedzinie pielęgniarstwa pediatrycznego, Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie, Wojewódzki Konsultant w dziedzinie Pielęgniarstwa Pediatrycznego.

Fot: M. Leśniok. **Na zdjęciu:** w Poradni Rehabilitacji, Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie

Fot: M. Leśniok. **Na zdjęciu:** w Poradni Rehabilitacji, Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie

Fot: E. Lisak. **Na zdjęciu:** Oddział Pediatryczny, Szpital Powiatowy im. bł. Marty Wieckiej w Bochni

Fot: M. Michalik. **Na zdjęciu:** gazetka, Oddział Pediatryczny, Szpital Specjalistyczny im. J. Śniadeckiego w Nowym Sączu

Fot: Z. Kuc. **Na zdjęciu:** Oddział Pediatryczny, Szpital im. dr. J. Dietla w Krynicy-Zdroju

Fot: E. Lisak. **Na zdjęciu:** Oddział Pediatryczny, Szpital Powiatowy im. bł. Marty Wieckiej w Bochni

Fot: M. Pochopień. **Na zdjęciu:** w Gabinetce Zabiegowym, Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie

Fot: M. Pochopień. **Na zdjęciu:** w Gabinetce Zabiegowym, Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie

CZUŁOŚĆ, CZUJNOŚĆ, KOMPETENCJE – PIELĘGNIARSTWO W 2025 ROKU

- Anna Górska

System zmianowy i jego wpływ na zdrowie, sytuacje konfliktowe i skargi pacjentów, przemoc wobec dzieci – to tylko niektóre tematy poruszone podczas konferencji szkoleniowo-naukowej dla pielęgniarek i położnych zorganizowanej przez Szpital Specjalistyczny im. Stefana Żeromskiego SP ZOZ w Krakowie. Wydarzenie honorowym patronatem objął przewodniczący Małopolskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Krakowie i miało na celu nie tylko edukację, ale również wzmacnianie wspólnoty zawodowej. Szczególnie cieszyła obecność studentek, które pozostały aktywne aż do końca spotkania – co dobrze wróży przyszłości pielęgniarstwa i położnictwa.

„W trosce o pacjenta i siebie – wyzwania i refleksje współczesnej opieki pielęgniarstwa i położnictwa” – to jest hasło tegorocznej konferencji, która odbyła się 21 maja br. w Kładrze Innowacji Społeczno-Gospodarczych przy ul. Zabłocie w Krakowie.

– Cieszymy się, że udało się nam zaprosić ponad 150 uczestników i uczestniczek z całego regionu południowo – wschodniego – od Zakopanego po Kielce – i potwierdziło rosnące zainteresowanie tematami ściśle związanymi z codzienną praktyką zawodową pielęgniarek i położnych – zaznacza mgr Elżbieta Głowa, zastępczyni dyrektora ds. pielęgniarstwa w „Żeromskim”.

W programie znalazły się wykłady oraz panele dyskusyjne, które dotyczyły palących problemów praktyki zawodowej.

– Postawiliśmy na aktualne i istotne zagadnienia – od systemu zmianowego i jego wpływu na zdrowie, przez sytuacje konfliktowe i skargi pacjentów, aż po tematykę przemocy wobec dzieci, która w kontekście głośnej "ustawy Kamilka" (red: Ustawa Kamilka" to potoczne określenie nowelizacji Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz innych ustaw, mających na celu poprawę ochrony dzieci przed przemocą) nabrała ważnego znaczenia – dodaje dr Renata Bakalarz z komitetu organizacyjnego konferencji.

Dr Tadeusz Wadas, przewodniczący Małopolskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych, nie krył, że takie inicjatywy ze strony szpitali są ważne i cieszy się, że właśnie w Krakowie spotykają się pielęgniarki i położne oraz nabywają nową wiedzę.

– To jest budujące, że spotykamy się w tym gronie osób, które mocno angażują się w rozwój naszego zawodu. Pielęgniarstwo i położnictwo wymagają nie tylko wiedzy i empatii, ale także ciągłego kształcenia – bo od tego zależy jakość opieki nad pacjentem i nasze własne zawodowe bezpieczeństwo – podkreśla dr Tadeusz Wadas.

Dlaczego te tematy są dziś tak ważne?

- System zmianowy i jego konsekwencje zdrowotne – nie tylko wpływa na rytm dobowy i jakość snu, ale w dłuższej perspektywie może prowadzić do wypalenia zawodowego, zaburzeń koncentracji, a nawet depresji. Mgr Oliwia Stępień zaprezentowała wyniki dotyczące wpływu takiej pracy na funkcjonowanie fizyczne i psychiczne pielęgniarek.
- Skargi pacjentów i sytuacje konfliktowe – Tomasz Filarski z Polskiego Towarzystwa Prawa Medycznego poruszył zagadnienie budowania bezpiecznej relacji pacjent–personel i wskazał, jak unikać błędów komunikacyjnych, które najczęściej stają się przedmiotem skarg. To ważny temat w kontekście odpowiedzialności zawodowej i ochrony prawnej.
- Przemoc wobec dzieci – temat szczególnie istotny po uchwaleniu tzw. ustawy Kamilka, zaostrzającej wymogi zgłaszania podejrzenia przemocy. Ratownicza Małgorzata Wilczyńska z SOR-u w „Żeromskim” mówiła o tym, jak rozpoznawać nieoczywiste objawy krzywdzenia dzieci i jak reagować, nie przekraczając swoich kompetencji, ale też nie pozostając biernym.
- Szczepienia ochronne, opieka nad pacjentami z łuszczycą, czy przygotowanie kobiet do porodu metodami niefarmakologicznymi – to kolejne istotne obszary, które zostały poruszone w kontek-

ście praktyki klinicznej, edukacji pacjenta i rosnącej odpowiedzialności pielęgniarek i położnych.

Praktyka i integracja środowiska

Równolegle z wykładami odbyły się także warsztaty praktyczne z zakresu aromaterapii w pracy z kobietą oraz pierwszej pomocy u niemowląt. Oba spotkania cieszyły się dużym zainteresowaniem, potwierdzając potrzebę łączenia wiedzy teoretycznej z konkretnymi umiejętnościami przydatnymi w codziennej pracy.

Anna Górka – rzecznik prasowy Szpitala Specjalistycznego im. S. Żeromskiego w Krakowie.

Fot: G. Chajdaś. **Na zdjęciu:** wręczenie kwiatów mgr Elżbiecie Główie przez przewodniczącego MORPiP dr Tadeusza Wadasa

Fot: G. Chajdaś. **Na zdjęciu:** dr Grażyna Dębska, prof. UAFM

Fot: G. Chajdaś. **Na zdjęciu:** Oliwia Stępień

Fot: G. Chajdaś. **Na zdjęciu:** Gabriela Widomska

Fot: G. Chajdaś. **Na zdjęciu:** uczestnicy Konferencji

ŚWIĘTO Z SERCEM – DZIEŃ PIEŁĘGNIARKI I POŁOŻNEJ W SZPITALU POWIATOWYM W CHRZANOWIE

- Mateusz Sarnik

23 maja 2025 roku Szpital Powiatowy w Chrzanowie świętował Międzynarodowy Dzień Pielęgniarki i Położnej. Wydarzenie miało charakter uroczysty i integracyjny – było okazją do wspólnego świętowania, podziękowań i docenienia codziennej pracy pielęgniarek i położnych.

Świętowanie rozpoczęło się o godzinie 17:00 w zaprzyjaźnionym domu weselnym „U Nowaka” w Luszwowicach. Sala przyjęć, która na ten dzień zmieniła się w miejsce pełne serdeczności, uśmiechu i ciepłych słów, przyjęła liczne grono gości.

W uroczystości udział wzięli: Dyrekcja Szpitala Powiatowego w Chrzanowie, przedstawiciele samorządu lokalnego, a także władze Małopolskiej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Krakowie – reprezentowane przez przewodniczącego Pana Tadeusza Wadasa, wiceprzewodniczącą Panią Małgorzatę Gądek oraz członkinię Prezydium Okręgowej Rady Panią Wiolettę Suskę. Obecna była również przewodnicząca regionu małopolskiego Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych – Pani Agata Kaczmarczyk, a także zaproszeni goście i – co najważniejsze – pielęgniarki i położne zatrudnione w szpitalu.

W przemówieniach zaproszeni goście podkreślali nieocenioną rolę pielęgniarek i położnych w systemie ochrony zdrowia. Zwracali uwagę na ich profesjonalizm, empatię i gotowość do niesienia pomocy w najtrudniejszych momentach życia pacjentów. Były to słowa pełne uznania i wdzięczności za codzienny trud, który nierzadko pozostaje w cieniu.

Szczególnym momentem uroczystości było wręczenie wyróżnień dla trzech położnych, które swoją codzienną pracą, zaangażowaniem i serdecznością zdobyły uznanie zarówno współpracowników, jak i pacjentek. Zostały one nagrodzone w plebiscybie Hipokrates – Położna Roku 2024, organizowanym przez Gazetę Krakowską, a dodatkowo uhonorowane przez Małopolską Okręgową Radę Pielęgniarek i Położnych.

Wyróżnione położne to:

- mgr Karolina Cora,
- mgr Julita Szostek,
- lic. Karolina Cichy.

Ich profesjonalizm, troska o kobiety w jednym z najważniejszych momentów życia, a także wzorowa postawa zawodowa zostały głośno docenione przez gości i obecnych na sali – po ogłoszeniu nazwisk rozległy się gromkie brawa. Jak zgodnie podkreślono, to zaszczyt, że w naszym szpitalu pracują tak wspaniałe położne – doceniane zarówno przez środowisko zawodowe, jak i przede wszystkim przez pacjentki.

Po części oficjalnej przyszedł czas na kolację, poczęstunek oraz mniej formalne rozmowy. To był moment odpoczynku, integracji i radości – chwila, by na moment oderwać się od codziennych obowiązków i po prostu być razem.

Tegoroczne obchody Dnia Pielęgniarki i Położnej w Szpitalu Powiatowym w Chrzanowie były nie tylko pięknym świętem, ale i dowodem na to, jak wielką wartość mają solidarność zawodowa, wdzięczność i wspólne świętowanie.

Mateusz Sarnik – mgr pielęgniarstwa, specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki oraz w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, OIOM Szpital Powiatowy w Chrzanowie, członek OZZPiP przy Szpitalu Powiatowym w Chrzanowie.

Fot: M. Sarnik. **Na zdjęciu:** nagrodzone w plebiscybie Hipokrates – Położna roku 2024

Fot: M. Sarnik. **Na zdjęciu:** nagrodzone w plebiscycie Hipokrates – Położna roku 2024 z reprezentantami MORPiP

Fot: M. Jastrzębska. **Na zdjęciu:** zaproszeni goście

BĘDZIEMY MIEĆ DZIECKO!

MARZENIA, LĘKI I RZECZYWISTOŚĆ

- Maja Zagajewska

Są kobiety, które w ciąży pięknieją. Chodzą wyprostowane, często się uśmiechają. Ubierają się kokieteryjnie – w kreacje przypominające krojem dziecięce sukieneczki; odcięty karczek, falbanki, szeroka spódnica. Inne wolą obcisłe ubrania podkreślające rosnącą krągłość ich brzucha, z którego są wyraźnie dumne. To o nich można powiedzieć, że są „w stanie błogosławionym”, ich twarze jaśnieją. Ale są także kobiety, które w ciąży brzydną, na ich twarzach pojawiają się plamy, noszą byle jakie, luźne ubrania kryjące kształty, ich uroda znika. Puchną im nogi, chodzą powoli, ciężko, ze spuszczonej oczami; byle nie przyciągać cudzego wzroku. Wstydzą się siebie, ciała, które staje się obce, bo w brzuchu rośnie dziecko. Z lękiem patrzą na wagę, na której może przybyć nawet 30 kg!

Ciąża, to nie zawsze radosne oczekiwanie na dziecko, żywy dowód intymnej miłości między rodzicami, ich zdrowia i tężyzny fizycznej, powód do dumy. Ciąża przypadkowa, niechciana albo ciąża zagrożona z powodu organicznych wad płodu, to dramat, lęk i ból psychiczny przy podejmowaniu decyzji o dalszych losach poczętego dziecka i jego rodziców.

Dziewięć miesięcy oczekiwania na dziecko pozwala na przygotowanie dla niego odpowiednich warunków do życia, ale też na umoszczenie mu bezpiecznego gniazda psychicznego w szerszej rodzinie, która będzie razem z przyszłymi rodzicami oczekiwać na przyjęcie nowego członka. W sposób naturalny uwaga przyszłych rodziców kieruje się wtedy na starsze pokolenia; na ich rodziców, dziadków, a także na rodzeństwo, kuzynów – w poszukiwaniu więzi rodzinnych, poczucia przynależności do grupy rodzinnej i akceptacji – dla nich i dla dziecka. W tej „podróży w przeszłość”, rodziną, ale i w przeszłość każdego z przyszłych rodziców, może dojść do konfrontacji z przygasłymi konfliktami, z zapomnianymi traumami i przemilczeniami wstydliwych sekretów. Powracają wspomnienia, a z nimi przeżycia, te dobre i te złe; u obojga przyszłych rodziców mogą wystąpić silne, niezrozumiałe dla nich emocje: strach, złość albo smutek, z którymi nie umieją sobie poradzić, a które w rzeczywistości są echem z ich dzieciństwa. U kobiet w ciąży mogą wystąpić zachowania infantylne, przysłowiowe „zachcianki”, (na ogół

związane z jedzeniem), dla których żądają zrozumienia i natychmiastowej realizacji, nawet o 12 w nocy. Przyszła matka może być emocjonalnie rozchwybotana, drażliwa, chwilami nieznośna dla otoczenia – jak malutkie dziecko. Ale ta regresja, czyli powrót do reakcji psychicznych i zachowań z wczesnego dzieciństwa, ułatwi później kobiecie, która urodziła, empatyczne zrozumienie potrzeb i pragnień jej niemowlęcia. Otoczenie kobiety w ciąży, jej partner, rodzice, przyjaciele stają przed wyzwaniem; powinni być cierpliwi i tolerancyjni, otaczać szacunkiem i czułością, a najlepiej jeszcze podziwem, że zdarzył się jej ten cud: nosi w sobie nowe życie.

Przyszłych rodziców, przede wszystkim kobiety w ciąży – i te o których powiemy, że są w stanie błogosławionym i te, które przeżywają ciążę jak karę, dręczy pytanie: „czy moje dziecko będzie normalne?” W napięciu czekają na poród, starając się „myśleć pozytywnie”, że będzie to wreszcie wyzwolenie z 9-miesięcznych trudów ciąży i radosne spotkanie ze zdrowym, normalnym dzieckiem. Jak wiemy, zdarzają się dramaty; wtedy niezbędne wydaje się profesjonalne wsparcie psychologiczne. Niestety, rodzice nie zawsze go szukają, a nawet – jeśli oddział położniczy oferuje im pomoc psychologa – nie zawsze ją akceptują. Wolą ukryć swoją rozpacz, schować się przed spojrzeniami innych i „wylizywać swoje rany” w domu. Nie wiedzą, że nie wyrażając swojego bólu, kryjąc się z nim – przedłużają jego trwanie.

Poród, szczególnie ten pierwszy, jest często przeżywany jak szok, zaskoczenie, że to aż tak boli. Szkoły rodzenia, uczące technik relaksacji, czy odpowiedniego oddychania w czasie porodu, podtrzymują kojące wyobrażenie banalności tego procesu – „to nic takiego, trzeba tylko zastosować odpowiednią technikę”. Ale chociaż wszyscy byliśmy noszeni w brzuchu matki, a potem urodziliśmy się, poród nigdy nie jest wydarzeniem banalnym; dla rodzącej kobiety jest to najważniejsze, najintensywniejsze doświadczenie w jej życiu.

Pacjentka: „Myślałam, że ten ból jest zbyt silny, że coś jest „nie tak”! Wpadłam w panikę, że przy następnym skurczu umrę”.

Nic dziwnego, że kobiety, które słyszą takie opowieści od innych kobiet, starają się urodzić przez „cesar-

kę”; liczba tych zabiegów wciąż rośnie, ale „oficjalnym” wskazaniem do przeprowadzenia cesarskiego cięcia rzadko jest po prostu lęk kobiety przed bólem porodowym. Z opowieści matek wiemy, że czasem od bólu gorsze było dla nich przeżycie całkowitej bezradności, bezsilność. A także wstyd, że fizjologia ich ciała, (np. kobiecie może się zdarzyć defekacja podczas parcia, o czym rzadko się je uprzedza), a także intymność ich uczuć, ich „zwierzęce” krzyki, słowa, których potem żałują, są dostępne dla personelu medycznego, dla osób obcych, często widzianych pierwszy raz w życiu. Są nagie, fizycznie i psychicznie. Nagie i bezbronne. Rodząca kobieta czuje się przezroczysta; owoc jej ciała, skrywana w jej wnętrzu tajemnica, radosna albo bolesna, zostaje „wydana na świat”. Na pastwę fachowych, oceniających spojrzeń, na dotyk obcych rąk.

Pomimo szerokiej akcji Gazety Wyborczej pt. „Rodzić po ludzku” wciąż zdarzają się porody nie-ludzkie, weterynaryjne, narodziny kolejnego ssaka, kiedy personel medyczny, pielęgniarki, lekarze, zapewne z przepracowania, a może znieczuleni przez rutynę, zapominają o elementarnym szacunku dla rodzącej kobiety, nie starają się być ani serdeczni, ani taktowni, bezceremonialnie dotykają intymnych miejsc jej ciała, zwracają się do niej na ty, mówią o niej między sobą bez empatii, czasem wulgarnie.

„Ta upasiona krowa”. Takie rzeczy mówiły dwie położne, które podważyły decyzję lekarza, że tniemy (po 20 godz. akcji porodowej, przyp. MZ) i załadowawszy mi nogi w strzemiona, nie zważając na protesty, jęły wyciskać, wyciągać, pokrzykując przy tym i łząc.”

Fragment pochodzi z książki Natalii Fiedorczyk „Jak pokochać centra handlowe”, (paszport Polityki 2017). Autorka opisała w niej „od wewnątrz” doświadczenie depresji poporodowej, którą zapoczątkował traumatyczny poród.

Uwaga! Ojcowie rodzącego się dziecka, partnerzy lub przyjaciółki, wy, którzy będziecie asystować rodzącej przy tym zwykłym i najbardziej niezwykłym zjawisku natury jakim jest poród – bądźcie dla niej mocnym wsparciem, a jeśli trzeba jej OCHRONĄ.

Nie czas na waszą słabość! Czy ochroniarz może sobie pozwolić na omdlenie?

Poród „siłami natury” jest związany z ogromnym wysiłkiem fizycznym, porównywalnym do przebiegnięcia maratonu; kobieta, która urodziła jest wyczerpana, nie ma na nic siły, nawet na zachwyt nad noworodkiem i przeżywanie radości, chociaż czuje, że otoczenie chciałoby od niej usłyszeć:

„Moje dziecko jest cudowne! Jestem taka szczęśliwa!”

Doświadczenie całkowitej zależności od personelu medycznego, bierne poddanie się zabiegom medycznym, przy których nikt jej nie pyta o zdanie, wywołuje u rodzącej podświadomą regresję do stanu bezsilnego noworodka, którym kiedyś była. Wtedy w sali poporodowej, tak naprawdę, pojawia się nie jedno, a dwa niemowlęta; kobieta, która właśnie urodziła, ale jeszcze nie narodziła się jako matka i jej dziecko. To dziecko, zwłaszcza jeśli „urodzono je za nią” (np. przez „cesarkę”), może być podświadomie przeżywane przez położnicę jak młodszy brat albo siostra. A wtedy – jak to bywa między rodzeństwem – mogą dojść do świadomości (ale nie do głosu! Kobieta dobrze wie, że wobec otoczenia nie może tu sobie pozwolić na głośną ekspresję!); w takiej sytuacji mogą się więc pojawić wrogie uczucia do dziecka, zazdrość... Szczególnie, jeśli jej otoczenie, ktokolwiek to jest, skupia uwagę wyłącznie na noworodku, pożera go oczami, szuka podobieństw... „ma oczy jak twoja siostra!” albo jeszcze gorzej: „to wykapany ojciec!” Nikt nie słyszy niemego krzyku położnicy: a ja? A JA?

Uwaga! Otoczenie nowej matki! Jeśli udało się wam zachować cierpliwość przy spełnianiu szalonych zachcianek ciężarnej, jeśli codziennie powtarzaliście jej, że jest piękna, że w ciąży rozkwita (tylko trochę uciekając spojrzeniem od jej spuchniętej twarzy i monstrualnego ciała), jeśli masowaliście jej plecy, wkładaliście jej buty (to tylko pod koniec ciąży) i zdejmowaliście jej buty, bez słowa skargi, z uśmiechem, to można wam pogratulować; powiększacie zastępy Aniołów. Ale teraz jest czas kolejnej próby: żeby kobieta mogła się narodzić jako matka, musi usłyszeć i to wielokrotnie, że w czasie porodu spisała się na medal (cokolwiek to znaczy i jakkolwiek odbył się poród), że teraz jest jeszcze piękniejsza oraz – i to najważniejsze – że dziecko jest cudowne, bo bardzo podobne do NIEJ!

Łagodne poporodowe obniżenie nastroju, popularnie nazywane „baby bluesem” mija po paru dniach, najdalej po kilku tygodniach, kiedy nowej matce udaje się zapanować nad chaosem swoich uczuć, a potem w domu, nad chaosem w czynnościach pielęgnacyjnych przy noworodku. W powrocie do równowagi psychicznej znów ważną rolę odgrywa wtedy otoczenie. Kobieta, która urodziła potrzebuje wsparcia psychicznego, ale także materialnej pomocy przy wykonywaniu męczących, całkowicie dla niej nowych zadań.

Wśród pieluch, karmienia, przewijania, wyczerpana położnica przechodzi wielką transformację: przepoczwacza się ze stanu „dziecko swojej matki” do stanu

„matka swojego dziecka”. Żeby jej w tym pomóc, a czasem żeby wręcz jej to umożliwić, otoczenie musi być dla niej MACIERZYŃSKIE. I to hojnie, w nadmiarze, bez oszczędzania (siebie).

Żeby stać się matką, kobieta, która urodziła, niczego nie potrzebuje bardziej, niż macierzyńskiej Troski O NIĄ. Szczególnie, jeśli nie miała „wystarczająco dobrej matki”, nie zaznała macierzyńskiej miłości, nie została nią napelniona. Z pustego i Salomon nie naleje...

Statystyki występowania u kobiet depresji poporodowej wahają się między 10 a 20%, jednak ocenia się, że w społeczeństwach zachodnich co najmniej połowa wszystkich matek cierpi na łagodne formy zaburzeń emocjonalnych do czasu ukończenia przez dziecko dwóch lat. Prawdopodobnie każda kobieta po porodzie, choćby tylko z tytułu rozstania z dzieckiem, które przebywało w jej ciele przez dziewięć miesięcy, przeżywa depresję, na ogół łagodną, ustępującą bez leczenia. Wystąpienie „prawdziwej”, długotrwałej depresji poporodowej dezorganizuje życie całej rodziny. Francuski psychoanalityk André Green napisał, że matka w depresji, to dla dziecka matka martwa – nie jest w stanie dać dziecku miłości, nawet zainteresowania. Dręczy ją poczucie winy i wrogość do siebie, do dziecka, do całego świata. Przy głębokiej depresji poporodowej istnieje realne zagrożenie życia – i dla kobiety i dla jej dziecka. W skrajnych przypadkach może dojść do samobójstwa matki i do targnięcia się na życie dziecka. Konieczna jest wtedy szybka pomoc psychiatryczna, ZANIM dojdzie do nieszczęścia.

„...dziecko jest już na świecie, zegarek wskazuje 7.40, a ja płaczę, płaczę coraz głośniejsze. Kawalki biszkoptów w ustach zlepiają się w słodką, obrzydliwą masę. Tak obrzydliwą jak moje rozstępy, jak pokaźne uda, jak ogromny biust, jak pełne biodra, przypominające zwały białej bezy. /.../ Szesnastego marca 2013, o godzinie 9.47 mówię mężowi, mówię mu spokojnym, pewnym głosem, że nadeszła pora, żeby poszukał innej kobiety, w tym innej matki naszego syna”. (Natalia Fiedorczuk „Jak pokochać centra handlowe”).

Dr Françoise Dolto, francuska pediatra i psychoanalityczka, niepodważalny we Francji autorytet, jeśli chodzi o rozwój fizyczny i psychiczny dzieci, twierdziła, że narodziny dziecka powodują u obojga rodziców, ale przede wszystkim u rodzącej – nawrót wspomnień związanych z okolicznościami towarzyszącymi ich własnemu przyjściu na świat. Chodzi tu o wspomnienia z okresu rozwojowego, w którym fizjologia i psychologia nie są jeszcze wyodrębnione – są to więc

wspomnienia w formie odczuć fizycznych i związanych z nimi uczuć.

Na pierwszej konsultacji dowiedziałam się od młodej kobiety, że od dwóch lat leczy się farmakologicznie na depresję, która zaczęła się zaraz po urodzeniu córki. Mąż i obie babcie opiekują się dzieckiem, bo ona nie jest w stanie. Jej odpowiedź na banalne pytanie – w jaki sposób zaczęła się pani depresja? – zaskoczyła mnie.

„Czułam straszny ból, szczypanie na całej skórze. No wie pani, jakbym za długo siedziała pod lampą do opalania”.

Zapytałam, jak było z jej przyjściem na świat? W 7 miesiącu ciąży jej matka dostała krwotoku, ledwie uratowano je obie dzięki cesarskiemu cięciu, potem była 10 dni w inkubatorze. Miała żółtaczkę, była naświetlana lampą... Duże ilości bilirubiny (barwnik żółciowy), które odkładają się w skórze, mogą powodować jej podrażnienie i świąd. A skóra wcześniaka jest cieniutka, delikatna, wrażliwa. Być może poród, długi i bez znieczulenia uaktywnił w ciele kobiety fizyczne odczucia, związane z jej przyjściem na świat (szczypanie na całej skórze), połączony z psychicznym bólem bycia oddzieloną, a nawet – bycia porzuconą przez matkę w inkubatorze. 30 lat temu, w śląskim szpitalu, gdzie urodziła się moja pacjentka nie było mowy o „rodzeniu po ludzku”, ani o zaleceniu kontaktu „skóra do skóry” między matką i noworodkiem. Obecnie, na niektórych oddziałach położniczych, noworodek pozostaje na brzuchu matki nawet podczas jej poporodowych zabiegów pielęgnacyjnych. Rzadko, ale jednak zdarza się czasem, że w ciągu pierwszych 30 minut po porodzie u noworodka wystąpi atawistyczny odruch „szperania” i jak każdy ssak dopełźnie samodzielnie do sutka matki.

Etolodzy – naukowcy badający zachowania zwierząt twierdzą, że u ssaka można laboratoryjnie wywołać depresję: wystarczy oddzielić zwierzęce niemowlę od matki, żeby w jego organizmie podniósł się poziom kortyzolu – hormonu stresu i depresji. Tak samo reaguje mały człowiek. Fizyczne rozłączenie matki z jej nowo narodzonym dzieckiem może mieć negatywne konsekwencje dla tworzącej się wtedy biologiczno - psychicznej więzi z dzieckiem. Badania wykazały bowiem, że to właśnie fizyczny kontakt między matką i noworodkiem, natychmiast po porodzie wywołuje w organizmie rodzieli dodatkowy, gwałtowny „rzut” oksytocyny, (która wywoływała skurcze macicy), czyli hormonu popularnie nazywanego „hormonem miłości”. Matka wpada wtedy w rodzaj transu; jej dziecko jest najwspanialsze na świecie, nic nie jest od niego ważniejsze; pogodnie znosi brak snu, niekończące się

karmienie, przewijanie, bo dla takiego cudu, jakim jest jej dziecko – warto!

D.W. Winnicott, pediatra i sławny psychoanalityk dziecięcy powiedział, że samo niemowlę nie istnieje – istnieje niemowlę-i-matka. Matka i noworodek stanowią przez pierwsze tygodnie ściśle połączoną diadę, są jak jeden organizm, np. ślina ssącego pierś noworodka, poprzez skórę sutka, dostarcza do organizmu matki informacji o biochemicznych zapotrzebowaniach jej dziecka. I ciało matki, ta skomplikowana, tajemna fabryka, rozpoczyna produkcję odpowiednio zmodyfikowanego mleka!

Nowocześni ojcowie nie chcą abdykować z roli rodzica, biorą urlopy tacierzyńskie, dzielą z matką wszystkie trudy opieki nad dzieckiem. Zdarza się, że są w tym zręczniejsi od matek. Płaczące dziecko, rozpoznając głos ojca, znany jeszcze z okresu ciąży, czasem szybciej się uspokaja w jego ramionach. Tylko karmić piersią ojcowie jeszcze nie potrafią.

Jedynym sposobem komunikowania się niemowlęcia z otoczeniem jest płacz, który dla niewprawnego ucha brzmi zawsze tak samo. Kobieta, której otoczenie matkowało „wystarczająco dobrze” podczas ciąży, porodu i położu, i która czuje się kochana przez ważne dla niej osoby, spokojnie podejmie rolę matki, z ufnością dla swoich macierzyńskich kompetencji. To ona WIE wszystko o potrzebach jej nowo narodzonego dziecka; czy płacze, bo jest głodne, czy przestraszyło się czegoś, czy jest mu za gorąco, czy za zimno. Wie lepiej, niż ktokolwiek inny, lepiej niż lekarz, niż pielęgniarka, lepiej niż jej własna matka. No i dużo lepiej niż jej teściowa.

Niemowlę nigdy nie płacze bez powodu, „dla kaprysu”. Najczęściej, u zdrowego dziecka jest to domaganie się fizycznego kontaktu z rodzicem, bo kontakt ten jest mu witalnie potrzebny.

U niemowlęcia, które nie jest wystarczająco dotykane, przytulane, całowane, noszone, może wystąpić tendencja do reakcji depresyjnych, takich jak obniżenie aktywności i zaciekania otoczeniem, smutek, a w końcu zubożenie. Niedoświadczeni rodzice mogą nawet być zadowoleni, że ich dziecko zrobiło się takie spokojne, odłożone do łóżeczka nie płacze, jest „grzeczne”, „jakby go nie było”. Nareszcie mogą się wypaść!

Uwaga Rodzice! Niemowlę, które nie płacze, nie domaga się niczego krzykiem, jest przez dłuższy czas ciche, „jakby go nie było”, powinno budzić niepokój otoczenia. Wskazana jest wtedy konsultacja ze specjalistą.

W końcu lat siedemdziesiątych ubiegłego stulecia, w stolicy Kolumbii – Bogocie, w Instytucie Położniczym, na słabo wyposażonym w inkubatory oddziale

neonatologii, wśród wcześniaków panowała bardzo wysoka śmiertelność. Dr Edgar Rey wpadł na pomysł, żeby włożyć takie przedwcześnie urodzone maleństwo na pierś matki, pod koszulę, w kontakcie skóra do skóry. Okazało się, że temperatura ciała matki regulowała i utrzymywała na odpowiednim poziomie temperaturę ciała jej dziecka i że w takich warunkach rozwijało się ono prawidłowo, osiągając szybko wagę noworodka po donoszonej ciąży. Taki system opieki i pomocy dla wcześniaków nazwany „kangurowaniem”, rozprzestrzenił się w różnych krajach, jest także stosowany na niektórych oddziałach położniczych w Polsce, np. w miejskim szpitalu w Rudzie Śląskiej czy w Tychach. Powstało Międzynarodowe Towarzystwo Kangurowania – (KMC), a od 2003 roku Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) propaguje tę metodę już nie tylko dla wcześniaków, ale także dla noworodków urodzonych po donoszonej ciąży. Wśród pozytywnych efektów zaobserwowanych przy stosowaniu kangurowania, oprócz polepszenia parametrów fizjologicznych noworodka, podkreśla się zacieśnienie więzi między matką i dzieckiem i obniżenie częstotliwości występowania depresji poporodowej. Fizyczny kontakt, czułe przytulanie, są równie potrzebne matce, co jej dziecku, chroni oboje przed depresją.

Uwaga! Nowe Mamy! Coraz bardziej popularne „chustowanie”, czyli noszenie niemowlęcia na piersi w misternie zawiązanej chuście, jest dla was wysoce korzystne. Nie tylko dlatego, że uwalnia wasze obie ręce do pracy; do dźwigania zakupów, gotowania, sprzątanía, prania i prasowania, czyli pozwala się wam spełnić w roli perfekcyjnej Pani Domu, Wróżki Domo-wego Ogniska

oboja piękne złudzenie: że wasze ciała jeszcze się na dobre nie rozdzieliły.

Noworodek ukryty przed światem w chuście, w tym nowym brzuchu, słyszy znajomy rytm serca matki, czuje jej zapach, jest kołysany, a czasem, jeśli np. jego matka ma fantazję i lubi sobie potańczyć, jest mocno potrząsany przez jej ruchy – jak w brzuchu. A matka, czując bliskość fizyczną i pogłębiającą się więź psychiczną ze swoim dzieckiem, jednocześnie uczy się, (stopniowo!) – rozstawać z ciałkiem swojego maleństwa, z jego zapachem. W tym rozstawaniu bardzo pomaga jej rosnący ciężar dziecka. I ból kręgosłupa. Aż wreszcie się zbuntuje, odłoży chustę: „jak długo można!”

GDZIE NALEŻY SIĘ UDAĆ, ABY UZYSKAĆ POMOC?

W Krakowie funkcjonuje wiele miejsc, w których wykwalifikowani specjaliści udzielają wsparcia psychologicznego i psychia-

trycznego dorosłym i dzieciom. Jest wśród nich placówka o nazwie „Zielony Domek”, która jest miejscem spotkań, zabawy i odpoczynku dla rodziców dzieci do lat trzech. Do „Zielonego Domku” można przyjść razem z dzieckiem bez umawiania się, bezpłatnie i anonimowo. Od poniedziałku do piątku przyjmie Was serdecznie i wysłucha codziennie inna, trzyosobowa ekipa psychologów, terapeutów i pracowników socjalnych.

„Zielony Domek” znajduje się przy ul. św. Marka 21a w Krakowie, tel. 537-957-333, www.fundacja-promyk.org, e-mail:

fundacja@zielonydomek-krakow.pl

Maja Zagajewska – psycholog kliniczny, certyfikowany psychoterapeuta francuski, prezes Fundacji Promyk, która otworzyła w Krakowie ZielonyDomek – placówkę udzielającą wsparcia psychologicznego rodzicom i dzieciom do lat trzech. Członek zespołu terapeutów ZD, prowadzi w Krakowie prywatny gabinet psychoterapii.

OCENA ZDROWEGO STYLU ŻYCIA I SAMOKONTROLI WŚRÓD PIELĘGNIAREK

- Edyta Laska, Joanna Kin-Dąbrowska, Małgorzata Kamińska

Według Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organization, WHO) zdrowie to stan pełnego, dobrego samopoczucia fizycznego, umysłowego i społecznego, a nie tylko brak choroby lub niedomagania [1]. Styl życia społeczności, w której rozwija się jednostka, ma wpływ na kształtowanie jej zachowań zarówno prozdrowotnych, jak i antyzdrowotnych [2-5]. Na zachowania zdrowotne wpływają liczne czynniki, np. wiek, płeć, sytuacja rodzinna czy wykonywany zawód. Pielęgniarki i pielęgniarze to grupa społeczna posiadająca obszerną wiedzę na temat zdrowia i choroby, mają świadomość negatywnych konsekwencji zachowań antyzdrowotnych [6,7]. Na co dzień pielęgniarki wykonują ciężką, obciążającą zarówno pod względem fizycznym, jak i psychicznym – pracę, która wywiera negatywny wpływ na organizm. Ponadto, często są przeciążone obowiązkami i nie znajdują czasu na wystarczającą dbałość o siebie. Ujemną wartość dla zdrowia ma również stres, który jest nierozdzielnie związany ze środowiskiem pracy i wykonywanymi obowiązkami [8]. Istotnym czynnikiem wpływającym na zachowania zdrowotne personelu pielęgniarskiego jest praca w systemie zmianowym [9]. Czynniki te powodują, że pielęgniarki – nawet jeżeli posiadają większą wiedzę na temat zachowań prozdrowotnych, niż przeciętny człowiek i zdają sobie sprawę z negatywnych konsekwencji nałogów, stresu lub lekceważenia objawów różnych chorób – w praktyce, nie mają możliwości wprowadzania w życie znanych sobie reguł [10].

Cel badania

Celem badania pilotażowego była ocena stylu życia i samokontroli wśród pielęgniarek.

Materiał i metoda

Do badania włączono 57 pielęgniarek/pielęgniarzy pracujących w oddziale: pediatrycznym, chirurgicznym oraz internistycznym Szpitala Specjalistycznego im. S. Żeromskiego w Krakowie. Ocenie zostały poddane zdrowe wybory żywieniowe, unikanie niektórych produktów, czynności dnia codziennego (codzienna rutyna), aktywność fizyczna oraz wsparcie społeczne i zdrowie psychiczne. Ponadto, analizie poddano zależności pomiędzy stylem życia i samokontrolą, a miejscem zamieszkania, wiekiem, wykształceniem, stażem pracy, sytuacją zawodową pielęgniarek.

W badaniu zastosowano metodę sondażu diagnostycznego. Posłużono się standaryzowanym narzędziem badawczym: Kwestionariuszem Zdrowego Stylu Życia i Samokontroli (HLPCQ) [11].

Wyniki

Biorąc pod uwagę wiek badanych odnotowano, że najliczniejszą grupę, stanowiły pielęgniarki powyżej 50 r.ż.; szczególnie w oddziale (oddz.) pediatrycznym i wewnętrznym, natomiast w oddz. chirurgii pielęgniarki w wieku 41-50 lat. Liceum medyczne ukończyło 36% pielęgniarek oddz. wewnętrznego, 12% chirurgicznego i 56% pediatrycznego. Tytuł licencjata pielęgniarstwa posiadało 16% pielęgniarek oddziału wewnętrznego, 24% chirurgicznego i 33% pediatrycznego. Wykształcenie wyższe magisterskie posiadało

48% pielęgniarek oddz. wewnętrznego, 64% oddz. chirurgicznego i 11% oddz. pediatrycznego. We wszystkich badanych oddziałach staż pracy wynosił powyżej 20 lat (ok. 65%). Dla 60 % badanych Szpital jest ich jedynym miejscem pracy, ok. 40 % badanych pracuje w drugim, nieliczni (5%) w trzecim miejscu pracy. Z odpowiedzi kwestionariusza wynikało, że 60 % badanych stara się zwracać uwagę na ilość jedzenia na swoim talerzu, sprawdza etykiety produktów, liczy kalorie, ogranicza spożywanie tłuszczów w posiłkach, je produkty organiczne, pełnoziarniste. 64% stara się unikać gotowych posiłków typu fast food, słodzonych napojów, kompulsywnego jedzenia, spożywania nadmiernej ilości pokarmu. Połowa badanych (50%) stara się jeść posiłki codziennie o tej samej porze, przestrzega ustalonego przez siebie harmonogramu dnia, mając na uwadze także stałą porę pójścia spać. Podobnie (50%) respondentów wykonuje ćwiczenia aerobowe tj. chodzenie, jazda na rowerze 20 min. lub więcej co najmniej 3 razy w tygodniu i przestrzega ustalonego harmonogramu ćwiczeń fizycznych. Pielęgniarki, w 65%, dzielą się swoimi problemami i troskami z innymi, w trudnych chwilach starają się skupiać na pozytywnych myślach, przed snem oczyszczać umysł z negatywnych myśli, dbają o częste spotkania w gronie rodzinnym oraz zachowują równowagę między pracą, czasem wolnym i życiem osobistym. Biorąc pod uwagę ogólną ocenę kwestionariusza HLPCQ, 55% pielęgniarek dba o zdrowy styl życia i samokontrolę. Ponadto, analiza statyczna wskazała istotną zależność pomiędzy stylem życia i samokontrolą, a wiekiem oraz stażem zawodowym pielęgniarek.

Podsumowanie

Biorąc pod uwagę zebrane dane można zauważyć, że część pielęgniarek mimo obszernej wiedzy nie zawsze stosuje w swoim życiu zasady zdrowego stylu życia. Zasadnym jest powtarzanie i utrwalanie, że zdrowie to nie tylko sprawne ciało, ale także zaopiekowany umysł i duch, a zdrowe odżywianie to istotny element holistycznego podejścia do zdrowia. Diety bogate w naturalne, nieprzetworzone produkty, znacząco poprawiają samopoczucie, a także wspierają zdolność organizmu do zwalczania chorób. Umiejętne łączenie składników odżywczych jest kluczowe dla optymalnego funkcjonowania organizmu. Umiejętne komponowanie posiłków pozwala na lepsze trawienie, wchłanianie składników odżywczych i uniknięcie problemów trawiennych. Warto zaznaczyć, że regularna aktywność fizyczna to nieodłączny element dbania o zdrowie

i utrzymania organizmu w dobrej kondycji fizycznej. Dodatkowo pomagają w redukcji stresu i pomagają osiągnąć wewnętrzny spokój. Realizacja własnych pasji i zainteresowań, odpoczynek po pracy, relaks, sen, rozmowa z rodziną, przyjaciółmi, kontakt z przyrodą, pomagają w zachowaniu dobrostanu psychicznego.

Wnioski

1. Wyższy staż pracy pielęgniarek zwiększył istotnie przestrzeganie zdrowego stylu życia i samokontroli w grupie zawodowej.
2. Wiek pielęgniarek wpłynął istotnie na podejmowanie działań w zakresie zdrowego stylu życia i samokontroli.
3. Poziom wykształcenia, płeć, miejsce zamieszkania, ilość miejsc, w których pracują pielęgniarki, istotnie nie wpłynęły na styl życia i samokontrolę w grupie badanych pielęgniarek.

Literatura:

1. Constitution of the World Health Organization. https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/121457/em_rc42_cwho_en.pdf [dostęp: 18.06.2025].
2. Juczyński Z. Narzędzia pomiaru w promocji i psychologii zdrowia. Pracownia Testów Psychologicznych, Warszawa 2012.
3. Gruszczyńska M., Bąk-Sosnowska M., Plinta R. Zachowania zdrowotne jako istotny element aktywności życiowej człowieka. Stosunek Polaków do własnego zdrowia. *Hygeia Public Health*. 2015; 50(4): 558–565.
4. Janowski M., Rasińska R. Wybrane zachowania zdrowotne pracowników ochrony zdrowia. *Piel. Pol.* 2015; 2(56): 164–169.
5. Ruiz-Fernandez M.D., Perez-Garcia E., Ortega-Galan A.M.: Quality of Life in Nursing Professionals: Burnout, Fatigue, and Compassion Satisfaction. *Int. J. Environ. Res. Public Health*. 2020; 15, 17(4): 1253.
6. Szymańska-Czechór M., Kędra E. Ocena wpływu pracy zmianowej na stan zdrowia personelu pielęgniarskiego wybranego podmiotu leczniczego – dane ilościowe (część I). *Via Medica. Probl. Pielęg.* 2017; 25(3): 89–94.
7. Rasińska R., Nowakowska I. Postrzeganie zdrowia przez pielęgniarki po czterdziestym roku życia. *Piel. Pol.* 2014; 2(52): 111–116.
8. Popow A., Cierzniańska K., Kozłowska E., Domaracka E.: Czynniki stresogenne w grupie pielęgniarek operacyjnych. *Pielęgniarstwo Chirurgiczne i Angiologiczne*, 2018; 2; 56–63.
9. Domaradzki J. O definicjach zdrowia i choroby. *Folia Med Lod.* 2013; 40(1): 5–29.
10. Tuckett A., Henwood T., Oliffe J.L. et al. A comparative study of Australian and New Zealand male and female nurses' health: a sex comparison and gender analysis. *American Journal of Public Health*, 2016; 10(6): 450–458.
11. Czaplą M.F., Juárez-Vela R., Rozensztrauch A. et al. Psychometric properties and cultural adaptation of the Polish version of the Healthy Lifestyle and Personal Control Questionnaire (HLPCQ). *Int. J. Environ. Res. Public Health* 2021; 18.

Edyta Laska – dr. n. med., mgr pielęgniarstwa, specjalistka w dziedzinie pielęgniarstwa chirurgicznego, Uniwersytet Andrzeja Frycza Modrzewskiego.

Joanna Kin-Dąbrowska – dr. n. med., mgr pielęgniarstwa, specjalistka w dziedzinie pielęgniarstwa pediatrycznego, Uniwersytet Andrzeja Frycza Modrzewskiego.

Małgorzata Kamińska – dr. n. med., mgr pielęgniarstwa, specjalistka w dziedzinie pielęgniarstwa chirurgicznego, Zastępca Dyrektora Szpitala Klinicznego ds. Pielęgniarstwa, 5 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SPZOZ w Krakowie, Uniwersytet Andrzeja Frycza Modrzewskiego.

„FORMY WYKONYWANIA ZAWODÓW PIELĘGNIARKI I POŁOŻNEJ, A ODPOWIEDZIALNOŚĆ ODSZKODOWAWCZA”

- Zbigniew Cybulski; Radca prawny

I. Formy wykonywania zawodów pielęgniarki i położnej.

Zawody pielęgniarki i położnej mogą być wykonywane w różnych formach. Często pielęgniarki i położne nie zdają sobie jednak sprawy, w jaki sposób wybór formy wykonywania zawodu, ma wpływ na ich przyszłą potencjalną odpowiedzialność odszkodowawczą i jej zakres.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. z 2024 r., poz. 814 t.j.) – pielęgniarka i położna mogą wykonywać zawód:

- 1) w ramach umowy o pracę;
- 2) w ramach stosunku służbowego;
- 3) na podstawie umowy cywilnoprawnej;
- 4) w ramach wolontariatu;
- 5) w ramach praktyk zawodowych wymienionych.

Pielęgniarka i położna wykonująca zawód, niezależnie od formy, w której ten zawód jest wykonywany, ponoszą odpowiedzialność odszkodowawczą, zarówno z tytułu szkód na mieniu, jak i szkód osobowych. W zależności do formy, w jakiej jest wykonywany przez nie zawód, zakres tej odpowiedzialności jest jednak różny. W praktyce pielęgniarki i położne najczęściej wykonują zawód w formach: umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej (umowy zlecenia) bądź prowadzenia działalności gospodarczej, w formie praktyki zawodowej, w związku z powyższym na tych trzech formach skupimy się w niniejszym opracowaniu.

Przy podejmowaniu decyzji o wyborze danej formy wykonywania zawodu należy mieć na względzie, iż powyższe formy, znacząco różnią się w zakresie odpowiedzialności odszkodowawczej. W zależności im wyższy jest zakres odpowiedzialności odszkodowawczej wykonującej zawód pielęgniarki lub położnej, tym bardziej zasadne jest zawarcie umowy ubezpieczenia

od odpowiedzialności cywilnej oraz od szkód na mieniu. W przypadku wykonywania zawodu w ramach działalności gospodarczej, prowadzonej w formie praktyki pielęgniarskiej lub położniczej zawarcie umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej jest obowiązkowe.

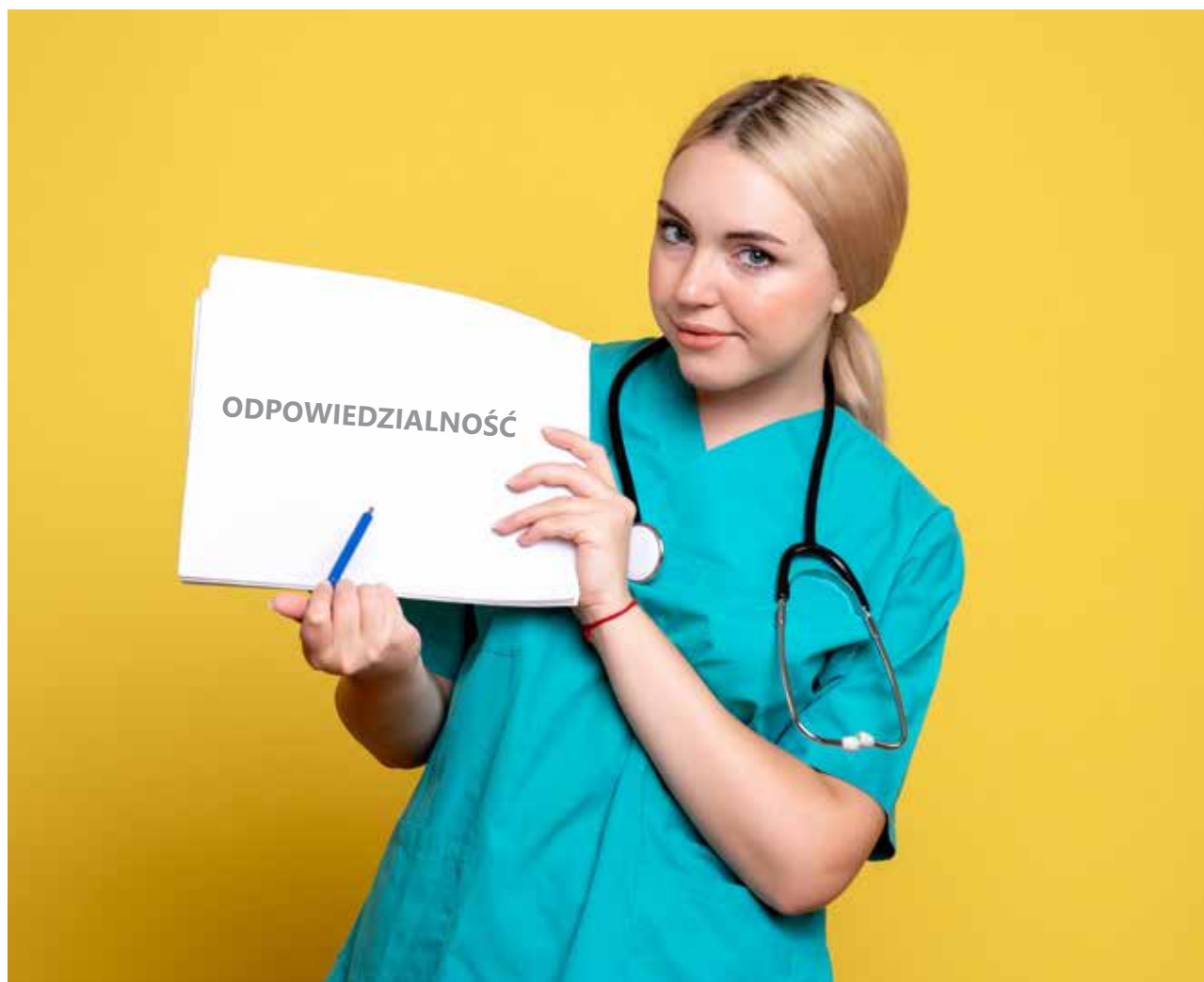
II. Umowa o pracę.

Pracownik, który wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych ze swej winy wyrządził pracodawcy szkodę, ponosi odpowiedzialność materialną. Pracownik ponosi odpowiedzialność za szkodę, w granicach rzeczywistej straty poniesionej przez pracodawcę i tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego wynika szkoda.

Pracodawca jest obowiązany wykazać okoliczności uzasadniające odpowiedzialność pracownika oraz wysokość powstałej szkody. Pracownik nie ponosi odpowiedzialności za szkodę w takim zakresie, w jakim pracodawca lub inna osoba przyczyniły się do jej powstania albo zwiększenia. Pracownik nie ponosi ryzyka związanego z działalnością pracodawcy, a w szczególności nie odpowiada za szkodę wynikłą w związku z działaniem, w granicach dopuszczalnego ryzyka.

W razie wyrządzenia szkody przez kilku pracowników każdy z nich ponosi odpowiedzialność za część szkody stosownie do przyczynienia się do niej i stopnia winy. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie stopnia winy i przyczynienia się poszczególnych pracowników do powstania szkody, odpowiadają oni w częściach równych.

W razie wyrządzenia przez pracownika, przy wykonywaniu przez niego obowiązków pracowniczych szkody osobie trzeciej, **zobowiązany do naprawie-**

Fot: <https://pl.freepik.com/>

nia szkody jest wyłącznie pracodawca. Odszkodowanie ustala się w wysokości wyrządzonej szkody, jednak **nie może ono przewyższać kwoty trzymiesięcznego wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu wyrządzenia szkody.**

Tak więc odpowiedzialność pielęgniarki lub położnej, z tytułu szkód wyrządzonych pracodawcy, z tytułu szkód, zarówno na mieniu, jak i na osobie jest ograniczona do trzymiesięcznego wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu wyrządzenia szkody. Wobec pracodawcy, który naprawił szkodę wyrządzoną osobie trzeciej, pracownik ponosi odpowiedzialność, z tym, że podlega ona opisanym wyżej ograniczeniom.

Zasada, iż pracownik ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą jedynie do wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu wyrządzenia szkody, nie znajduje zastosowania jedynie do sytuacji, w której pracownik **umyślnie**

wyrządził szkodę, w takiej sytuacji jest on obowiązany do jej naprawienia w pełnej wysokości i jego odpowiedzialność nie podlega ograniczeniom.

Oczywiście pracownik może zawrzeć umowę ubezpieczenia z tytułu szkód, które może wyrządzić w ramach stosunku pracy, przy zawieraniu takich umów należy jednak pamiętać, iż odpowiedzialność odszkodowawcza pracownika jest ograniczona w opisanym powyżej zakresie.

III. Umowy cywilnoprawne.

W przypadku umów cywilnoprawnych, w tym umowy zlecenia, odpowiedzialność odszkodowawcza pielęgniarek i położnych wykonujących zawód w takiej formie nie jest ograniczona. Należy zwrócić uwagę, iż roszczenia pacjenta, w takim przypadku mogą być kierowane bezpośrednio do pielęgniarki lub położnej. ►

W przypadku wykonywania zawodu w formie umowy cywilnoprawnej nie jest obowiązkowe zawieranie umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, jednak ze względu na niczym nie ograniczony zakres odpowiedzialności odszkodowawczej, zawarcie takiej umowy jest jak najbardziej zasadne, zarówno w zakresie szkód na mieniu, jak i na osobie.

Ponieważ w przypadku umów cywilnoprawnych zawieranie umów ubezpieczenia nie jest regulowane przepisami prawa ważne jest dokładne przeanalizowanie warunków takiej umowy, tak, aby polisa ubezpieczeniowa obejmowała zakres odpowiedzialności obejmujący, co najmniej szkody będące następstwem udzielania świadczeń zdrowotnych albo niezgodnego z prawem zaniechania udzielania świadczeń zdrowotnych.

IV. Praktyki pielęgniarskie.

W przypadku wykonywania przez pielęgniarki lub położne zawodu w ramach działalności gospodarczej, w formie praktyki zawodowej, niezależnie od rodzaju praktyki pielęgniarka lub położna wykonująca taką praktykę, ponosi **nieograniczoną odpowiedzialność odszkodowawczą**.

W przypadku wykonywania zawodu w formie praktyki zawodowej, na pielęgniarkę lub położną wykonującą zawód w takiej formie spoczywa prawny **obowiązek** zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 450 t.j.) – pielęgniarka wykonująca zawód w ramach działalności leczniczej jako praktykę pielęgniarską jest obowiązana zawrzeć umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, w zakresie obejmującym szkody będące następstwem udzielania świadczeń zdrowotnych albo niezgodnego z prawem zaniechania udzielania świadczeń zdrowotnych. Obowiązek ubezpieczenia powstaje najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień rozpoczęcia wykonywania działalności leczniczej. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna obejmująca szkody wyrządzone działaniem lub zaniechaniem ubezpieczonego, które miało miejsce w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej.

Obowiązkowe ubezpieczenie OC nie obejmuje szkód:

- 1) wyrządzonych przez pielęgniarkę lub położną po pozbawieniu lub w okresie zawieszenia prawa wykonywania zawodu;
- 2) polegających na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie rzeczy;
- 3) polegających na zapłacie kar umownych;
- 4) powstałych wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek, a także aktów terroru.

Ubezpieczenie OC obejmuje szkody będące następstwem zabiegów chirurgii plastycznej lub zabiegów kosmetycznych, jeśli są udzielane w przypadkach będących następstwem wady wrodzonej, urazu, choroby lub następstwem jej leczenia.

Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, w okresie ubezpieczenia nie dłuższym niż 12 miesięcy, wynosi równowartość w złotych:

– **30 000 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia oraz 150 000 euro w odniesieniu do wszystkich zdarzeń**, których skutki są objęte umową ubezpieczenia OC pielęgniarki wykonującej działalność leczniczą w formie jednoosobowej działalności gospodarczej jako indywidualna praktyka pielęgniarki, indywidualna praktyka pielęgniarki wyłącznie w miejscu wezwania, indywidualna specjalistyczna praktyka pielęgniarki, indywidualna specjalistyczna praktyka pielęgniarki wyłącznie w miejscu wezwania, indywidualna praktyka pielęgniarki wyłącznie w zakładzie leczniczym na podstawie umowy z podmiotem leczniczym prowadzącym ten zakład lub indywidualna specjalistyczna praktyka pielęgniarki wyłącznie w zakładzie leczniczym na podstawie umowy z podmiotem leczniczym prowadzącym ten zakład, pielęgniarki wykonującej działalność leczniczą w formie spółki cywilnej, spółki jawnej albo spółki partnerskiej jako grupowa praktyka pielęgniarek;

Oczywiście pielęgniarka lub położna wykonująca zawód w formie praktyki zawodowej może zawrzeć dodatkowe ubezpieczenie zwiększające kwotę gwarancyjną lub rozszerzające zakres odpowiedzialności objęty polisą.

INFORMACJE KOMISJI KSZTAŁCENIA

Aktualizacja: 6 czerwca 2025 r.

Komisja Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego Małopolskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych informuje o uruchomieniu poczty e-mail: ***komisjaksztalcenia@moipip.org.pl***.

Prosimy o przekazywanie przez pielęgniarki i położne swoich uwag i komentarzy dotyczących organizacji kształcenia podyplomowego prowadzonego przez MOIPiP.

Sugestie z Państwa strony pozwolą na usprawnienie organizacji kształcenia.

Plan kształcenia na II półroczu 2025 r.

Priorytety specjalizacji MOIPiP na 2025 r.

Dziedziny priorytetowe:

1. Pielęgniarstwo anestezjologiczne i intensywnej opieki,
2. Pielęgniarstwo internistyczne,
3. Pielęgniarstwo chirurgiczne,
4. Pielęgniarstwo opieki długoterminowej,
5. Pielęgniarstwo pediatryczne,
6. Pielęgniarstwo onkologiczne (**nabór w trakcie**),
7. Pielęgniarstwo operacyjne (**nabór w trakcie**),
8. Pielęgniarstwo ginekologiczno-położnicze.

Dziedziny rezerwowe:

1. Pielęgniarstwo psychiatryczne,
2. Pielęgniarstwo opieki paliatywnej,
3. Pielęgniarstwo ratunkowe (**nabór w trakcie**).

Kursy kwalifikacyjne:

- Pielęgniarstwo pediatryczne dla pielęgniarek (**nabór w trakcie**),
- Pielęgniarstwo anestezjologiczne i intensywnej opieki dla pielęgniarek,
- Pielęgniarstwo rodzinne dla położnych (**nabór w trakcie**),
- Pielęgniarstwo anestezjologiczne i intensywnej opieki w położnictwie i ginekologii dla położnych,
- Ochrona zdrowia pracujących.

Kursy specjalistyczne:

- Wykonanie i interpretacja zapisu elektrokardiograficznego u dorosłych dla pielęgniarek i położnych,
- Resuscytacja krążeniowo-oddechowa dla pielęgniarek i położnych (**nabór w trakcie**),
- Ordynowanie leków i wypisywanie recept cz. I dla pielęgniarek i położnych,
- Resuscytacja oddechowo-krążeniowa noworodka dla pielęgniarek i położnych,
- Wywiad i badanie fizykalne dla pielęgniarek i położnych,
- Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie dla pielęgniarek i położnych (**nabór w trakcie**),
- Opieka pielęgniarstwa nad chorymi dorosłymi w leczeniu systemowym nowotworów dla pielęgniarek i położnych,
- Wsparcie psychologiczne pacjenta i jego rodziny dla pielęgniarek i położnych (**nabór w trakcie**),

- Terapia bólu ostrego u dorosłych dla pielęgniarek i położnych (**nabór w trakcie**),
- Leczenie ran dla pielęgniarek,
- Szczepienia ochronne dla pielęgniarek,
- Endoskopia dla pielęgniarek,
- Opieka nad pacjentem wymagającym wysokoprzepływowej terapii tlenem dla pielęgniarek (**nabór w trakcie**),
- Żywienie dojelitowe i pozajelitowe dla pielęgniarek (**nabór w trakcie**),
- Edukator w chorobach układu krążenia dla pielęgniarek (**nabór w trakcie**),
- Podstawy opieki paliatywnej dla pielęgniarek (**nabór w trakcie**),
- Opieka nad dziećmi i młodzieżą z cukrzycą dla pielęgniarek (**nabór w trakcie**),
- Opieka nad pacjentem z chorobami układu oddechowego dla pielęgniarek (**nabór w trakcie**),
- Leczenie ran dla położnych (**nabór w trakcie**).

Kursy doszkaltające (nabór ciągły, kursy realizowane na zgłoszenie placówki):

- Podstawowe zabiegi reanimacyjne z użyciem AED dla pielęgniarek i położnych,
- Opieka nad pacjentem z portem naczyniowym dla pielęgniarek i położnych.

Ponadto MOiPiP planuje uruchomienie kolejnych edycji szkoleń o tematyce „**Kaniulacja naczyń pod kontrolą USG**”. Szczegóły zapisów oraz organizacji podamy w odrębnym komunikacie.

KSZTAŁCENIE W TRAKCIE

Szkolenia specjalizacyjne w trakcie:

- Pielęgniarstwo internistyczne dla pielęgniarek,
- Pielęgniarstwo anestezjologiczne i intensywnej opieki dla pielęgniarek,
- Pielęgniarstwo chirurgiczne dla pielęgniarek,
- Pielęgniarstwo pediatriczne dla pielęgniarek,
- Pielęgniarstwo epidemiologiczne dla pielęgniarek i położnych,
- Pielęgniarstwo ginekologiczno-położnicze dla położnych.

Kurs kwalifikacyjny w dziedzinie:

- Pielęgniarstwa psychiatrycznego.

Nabory na kursy planowane w II połowie roku rozpoczną się 1 lipca 2025 r. przez System Monitorowania Kształcenia (SMK).

O terminach i zasadach naborów informujemy przez stronę internetową **www.moipip.org.pl** oraz na naszym profilu Facebook.

Dziękujemy wszystkim pielęgniarkom i położnym za informacje i sugestie dotyczące kształcenia podyplomowego przekazywane za pośrednictwem poczty elektronicznej **komisjaksztalcenia@moipip.org.pl**.

Przewodnicząca
Komisji Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego
Iwona Malinowska-Lipień

▸ Bogusława Szeglowska

**„Śmierć tak punktualna,
że zawsze nie w porę”.**

ks. Twardowski

Bogumiła Kubowicz – absolwentka krakowskiej szkoły pielęgniarek. Pielęgniarka z powołania, która przepracowała w zawodzie 48 lat, pomagając wszystkim, którzy tej pomocy potrzebowali. Wykonywała obowiązki zawodowe do końca swojego życia, najdłużej związana ze Szpitalem im. św. Jana Pawła II w Krakowie.

Przez ponad 20 lat pełniła funkcję pielęgniarki oddziałowej, oddziału kardiologii. Była wymagającą osobą wobec personelu, ale również i wobec siebie. Współtworzyła wraz z prof. Antonim Dziatkowiakiem obecny oddział Kliniczny Chirurgii Serca, Naczyń i Transplantologii.

W latach 2001 – 2009 była przewodniczącą Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego w Krakowie. W kolejnych latach, aż do ostatniego spotkania w lutym tego roku, wspierała aktywnie działalność Towarzystwa. Dzięki staraniom i pracy Bogusi Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie weszło nie tylko w nowe Milenium, ale także otworzyło się na współpracę z wieloma towarzystwami krajowymi i europejskimi.

Była inicjatorką i współorganizatorką szkoleń i wyjazdów integracyjnych dla pielęgniarek.

Pozegnaliśmy pełną poświęcenia, zaangażowania, wspaniałą, oddaną, zawsze niosącą pomoc i wsparcie Szefową, przyjaciółkę i koleżankę.

Bogusława Szeglowska – mgr pielęgniarstwa, specjalistka w dziedzinie pielęgniarstwa internistycznego, Pracownia Endoskopii, Krakowski Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II.

Dyrektor
Zespołu Opieki Zdrowotnej w Suchej Beskidzkiej
ul. Szpitalna 22, 34-200 Sucha Beskidzka

zamierza ogłosić

KONKURS

na stanowisko

Pielęgniarki/Położnej Oddziałowej
Oddziału Neonatologicznego

Dyrektor
Szpitala Klinicznego im. dr. Józefa Babińskiego
Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Krakowie
ul. dr. Józefa Babińskiego 29, 30-393 Kraków

zamierza ogłosić

KONKURS

na stanowisko

Pielęgniarki Oddziałowej
Oddziału Psychiatrycznego III

Dyrektor
Krakowskiego Szpitala Specjalistycznego im. św. Jana Pawła II
ul. Prądnicka 80, 31-202 Kraków

zamierza ogłosić

KONKURSY

na stanowiska

Pielęgniarek Oddziałowych:

- I Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii,
- Oddziału Rehabilitacji Kardiologicznej,
- Oddziału Pediatrii i Neurologii Dziecięcej.

Dyrektor
Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie
ul. Kopernika 36, 31-501 Kraków

zamierza ogłosić

KONKURSY

na stanowiska

Pielęgniarek Oddziałowych:

- Oddziału Klinicznego Endokrynologii, Endokrynologii Onkologicznej, Medycyny Nuklearnej i Chorób Wewnętrznych,
- Oddziału Klinicznego Onkologii,
- Oddziału Klinicznego Chirurgii Szczękowo-Twarzowej.

Położnej Oddziałowej

- Oddziału Klinicznego Endokrynologii Ginekologicznej i Ginekologii

Dyrektor
Szpitala św. Anny w Miechowie
ul. Szpitalna 3, 32-200 Miechów

zamierza ogłosić

KONKURSY

na stanowiska

Pielęgniarek Oddziałowych:

- Oddziału Chirurgicznego o Profilu: Chirurgii Ogólnej, Urazowo-Ortopedycznym, Urologicznym,
- Bloku Operacyjnego,
- Oddziału Chorób Wewnętrznych o Profilu Ogólnym,
- Oddziału Kardiologii i Chorób Wewnętrznych,
- Oddziału Położniczo-Ginekologicznego z Blokiem Porodowym,
- Oddziału Dziecięcego, Noworodków i Wcześnieńców,
- Oddział Intensywnej Terapii i Anestezjologii,
- Oddziału Neurologicznego z Pododdziałem Udarowym,
- Oddziału Gruźlicy i Chorób Płuc,
- Oddziału Obserwacyjno-Zakaźnego,
- Szpitalnego Oddziału Ratunkowego.

Z ogromnym smutkiem przyjęliśmy wiadomość
o śmierci naszej Drogiej Koleżanki

ŚP. BOGUSI KUBOWICZ

Pani Bogumiła Kubowicz pełniła funkcję Przewodniczącej Zarządu Oddziału
Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego w Krakowie w latach 2001-2009,
a w kolejnych latach, aż do ostatniego spotkania ZO PTP
w lutym 2025 roku wspierała działalność towarzystwa.

Dzięki jej działaniom PTP weszło nie tylko w nowe Milenium,
ale także otwarło się na współpracę z wieloma
krajowymi i europejskimi towarzystwami.

Bogusia poza pracą społeczną w towarzystwie była przede wszystkim
wspaniałą, oddaną i zawsze niosącą pomoc osobą.

Bogusiu, bardzo nam Ciebie brakuje.

Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie, Oddział w Krakowie.

Adres redakcji: Biuro Małopolskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych, ul. Szlak 61, 31-153 Kraków, tel./fax 12 422-88-54, **e-mail:** biuro@moipip.org.pl

Pismo Małopolskiej Okręgowej Izby
Pielęgniarek i Położnych w Krakowie

MAŁOPOLSKIE PIELĘGNIARKI I POŁOŻNE

Prosimy o korespondencję na adres:

31-153 Kraków, ul. Szlak 61, tel./fax 12 422-88-54

e-mail Małopolskiej Izby: biuro@moipip.org.pl

Strona internetowa Małopolskiej Izby: www.moipip.org.pl

Nakład: 2 000 egz.

Redakcja „Małopolskich Pielęgniarek i Położnych” nie odpowiada
za treść reklam i ogłoszeń.

Paciorki obozowego różańca
Hanna Paszko, Tadeusz Wadas

NOWOŚĆ

Stanisława Leszczyńska, to położna z Łodzi, więźniarka kobiecego obozu w Oświęcimiu-Brzezince o numerze 41 335. Przez kobiety w obozie nazywana „Mamą”. Niemieckiemu lekarzowi obozowemu powiedziała: Nie, nigdy. Nie wolno zabijać dzieci.

11 mara 2024 roku w 50 rocznicę śmierci Stanisławy Leszczyńskiej w auli Wyższego Seminarium Duchownego w Łodzi nastąpiło zamknięcie postępowania diecezjalnego w sprawie heroiczności cnót i opinii świętości tej niezwyklej polskiej kobiety, matki, pielęgniarki i położnej.

Z wstępu ks. dr Andrzeja Scałbera, delegata Arcybiłskupa Krakowskiego ds. kanonizacyjnych

Cena 10 zł

W kręgu opiekuńczego czepka.
Błogosławiona Hanna Chrzanowska

NOWOŚĆ

Niniejsze opracowanie stanowi drugie wydanie, zmienione i poszerzone, książki opublikowanej w roku 1999 pod tytułem „W kręgu opiekuńczego czepka”. W trakcie przygotowywania dokumentów dorozpoczęcia procesu beatyfikacyjnego Hanny Chrzanowskiej, obecnie już Błogosławionej, okazało się, że najbardziej tragiczny czas w jej życiu, okres pracy podczas drugiej wojny światowej, jest niedostatecznie udokumentowany.

Cena detaliczna 25 zł • Hurtowa 20 zł

Błogosławiona Pielęgniarka
Hanna Chrzanowska

NOWOŚĆ

Monografia ta, to spójnie tematyczne opracowanie naukowe portretujące Hannę Chrzanowską z wielu perspektyw. Ta pierwsza, to sylwetka pielęgniarki z powołaniem do czynienia dobra, społecznicy, która jak pisała, parafrazując słowa św. Pawła, w ostatnim swoim liście do pielęgniarek, uczyniła swoim życiowym credo to, ażeby, cieszyć się radością miłości, a kiedy trzeba, nauczać, płakać z płaczącymi”.

Cena detaliczna 40 zł • Hurtowa 35 zł

Haneczka wspaniała

Książeczka dedykowana dla najmłodszych, przygotowana z okazji piętej rocznicy beatyfikacji pierwszej świętej pielęgniarki polskiej – błogosławionej Hanny Chrzanowskiej. Ta niezwykła pielęgniarka, pracując i pomagając ludziom w trudnym historycznym czasie, najbardziej ukochała dzieci. Szczególnie te osierocone przez dramat wojny, płaczące, chorujące i samotne. Szukała dla nich rodzin, w których mogły dalej bezpiecznie rosnąć i rozwijać się otoczone miłością i dobrocią. Haneczka Wspaniała autorka Hanna Paszko i Tadeusz Wadas stanowi wielką pomoc dla rodziców, by ich dzieci mogły poznać życie i działalność Hanny Chrzanowskiej oraz inspirować do dalszych poszukiwań ludzkiego dobra na życiowych ścieżkach.

Cena 10,00 zł

Pamiętniki listy notatki

Była sumieniem środowiska pielęgniarskiego. Tak określił Hannę Chrzanowską kard. Franciszek Macharski, który znał ją osobiście, a kard. Stanisław Dziwisz, także świadek Jej życia, nazwał Ją Matką Teresą Krakową. Zachowane pisma pokazują pielęgniarkę i błogosławioną o ludzkiej twarzy, z niesłychanym poczuciem humoru, wesołością, żartem, dystansem do siebie i świata, a jednocześnie bardzo poważnie traktującą wszystkie sprawy związane z chorym człowiekiem. Gotową przesłukiwać najwyższe przeszkody w poszukiwaniu pomocy dla potrzebującego, a jednocześnie zdająca sobie sprawę z trudnych cech charakteru człowieka cierpiącego.

Cena 40,00 zł

Dzieje pielęgniarstwa w Krakowie

Niniejsza książka jest obszernym i interesującym opracowaniem historycznym ukazującym proces kształtowania się nowoczesnego pielęgniarstwa w Krakowie. Jest to nowe i wszechstronne przedstawienie dziejów pielęgniarstwa w Krakowie, w którym uczestniczyło 19 autorów aktywnie zaangażowanych w rozwój współczesnego pielęgniarstwa.

Cena 50,00 zł

Dzieje pielęgniarstwa i położnictwa w Krakowie

Książka ta, zawiera treści dotyczące historii kształtowania się i rozwoju opieki pielęgniarskiej i położniczej w Krakowie. Treści te, to m. in. unikatowe teksty prekursorów naszego zawodu, Anny Rydłówny i Hanny Chrzanowskiej, które zostają opublikowane po raz pierwszy, po kilkudziesięciu latach od ich powstania. A także opracowania czynnych zawodowo pielęgniarek i położnych, przedstawione na przykładzie Kliniki Chirurgicznej, Położniczo-Ginekologicznej i Dermatologicznej Szpitala Uniwersyteckiego oraz Szpitala Klinicznego im. dr J. Babirskiego w Krakowie. Zaprezentowano dokonania pielęgniarek i położnych, które wprowadzały zmiany w kształcie i w jakości opieki nad człowiekiem oraz tworzyły naukowe podstawy pielęgniarstwa. Opisano uwarunkowania dynamicznego rozwoju kształcenia poddyplomowego oraz efekty czterdziestoletniego akademickiego kształcenia pielęgniarek w Krakowie. Zaprezentowane eksponaty zgromadzone w Sali Historii Pielęgniarstwa, zachęcają do jego zwiedzenia. Prezentowana książka to wynik pracy siedemnastoosobowego zespołu pod redakcją Kazimierza Zahradniczek.

Cena 80,00 zł

Informacje Zespołu Redakcyjnego Wydawnictwa MOIPiP im. Hanny Chrzanowskiej

Zapraszamy wszystkich, którzy chcieliby opublikować swój artykuł w piśmie „Małopolskie Pielęgniarki i Położne”.

Warunki publikacji nadesłanego materiału:

- Artykuł zapisany w programie Word (edytowalny), należy przesłać do redakcji w formie elektronicznej na adres: zespol-redakcyjny@moipip.org.pl lub biuro@moipip.org.pl.
- Objętość artykułu powinna wynosić ok. 10–12 tys. znaków ze spacjami.
- Praca musi posiadać tytuł i być podpisana imieniem i nazwiskiem autora. Prosimy podać również: tytuł naukowy, stanowisko, miejsce pracy oraz do wiadomości redakcji nr telefonu i e-mail.
- W przypadku załączonych fotografii lub innych rycin prosimy o podanie źródła, autora i przesłać w osobnym pliku w formacie: tif, jpg o rozdzielczości 300 dpi.
- Przypisy i bibliografia powinna znajdować się na końcu tekstu.
- Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania zmian tytułów (wraz z dodaniem podtytułów), skrótów, przeróbek redakcyjnych i poprawek stylistycznych w opracowaniach autorskich.
- Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za konsekwencje wykorzystania nieścisłych informacji. Opinie wyrażone w artykule są publikowane na wyłączną odpowiedzialność autora.
- Redakcja nie wypłaca honorarium autorom tekstów. Wyróżnione artykuły, prace mogą być nagrodzone po wcześniejszym zawiadomieniu autora.
- Wydawca nie publikuje tekstów anonimowych.
- Decyzja o publikacji jest decyzją kolegią Zespołu Redakcyjnego, odpowiadającego za merytoryczny poziom wydawnictwa.

Zespół Redakcyjny prosi o nadsyłanie streszczeń prac licencjackich i magisterskich związanych z zawodem pielęgniarki i położnej.

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE – ZGŁASZANIE PRAC ORYGINALNYCH DO DRUKU

- Do zgłaszanej pracy prosimy dołączyć pisemną zgodę autora.

1. Streszczenie i słowa kluczowe

Do artykułu oryginalnego należy dołączyć streszczenie zawierające maksymalnie 1800 znaków (w tym **spacje i znaki interpunkcyjne**), powinno ono składać się z pięciu wyodrębnionych części, oznaczonych kolejno następującymi tytułami: Wstęp, Cel pracy, Materiał i metodyka, Wyniki, Wnioski/ Podsumowanie. Wszystkie skróty zastosowane w streszczeniu powinny być wyjaśnione. Po streszczeniu należy umieścić nie więcej niż pięć słów kluczowych.

2. Układ pracy

Układ pracy powinien obejmować wyodrębnione części: Wprowadzenie (maksymalnie 1200 znaków, w tym **spacje i znaki interpunkcyjne**), Omówienie/Dyskusja, Wnioski/Podsumowanie, Piśmiennictwo. Piśmiennictwo powinno być ułożone zgodnie z kolejnością cytowania prac w tekście, liczba cytowanych prac w przypadku prac oryginalnych – minimum 5 pozycji.

W imieniu Zespołu Redakcyjnego pisma Przewodnicząca Joanna Kin-Dąbrowska